

मनाङको चाले गाउँपालिका-२ थानचोक गाउँको पृष्ठभूमिमा देखिएको मनास्लु हिमालको दृश्य। यहाँ घले, गुरुङ जातिको बसोवास रहेको छ। तस्वीर: जवीन लामिछाने/रासस

प्रहरी विधेयकमा प्रहरी नै असन्तुष्ट

निमिष भन्ना/मध्यान्ह काठमाडौं, २५ माघ।

सरकारले १५ माघमा नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बलसम्बन्धी ऐनलाई संशोधन र एकीकरण गर्न बनेको विधेयक संघीय संसद् सचिवालयमा पेश गर्‍यो।

गृहमन्त्री रमेश लेखकले पेश गरेको विधेयकमा शान्ति सुरक्षा, अमनचयन र सुशासनका साथै पद बहालीसँगै आफूले प्रहरी संगठन समय सापेक्ष व्यवस्थित, सुदृढ र क्रियाशील बनाउने विषय प्राथमिकतामा राखिएको उल्लेख छ। तर, विधेयक पेश भएसँगै नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी दुवै संगठनमा असहमति र विरोधको स्वर पनि उठेको छ।

प्रहरीका दुवै संगठनमा बरिष्ठ अधिकारीहरूले गृह मन्त्रालयले प्रहरी विधेयक दर्ता गराएसँगै त्यसले प्रहरीको अधिकार संकुचित गर्ने र सुरक्षा संगठनमाथि कर्मचारी संयन्त्र हावी हुने जनाएका छन्।

विधेयक दर्ता भएपछि नेपाल प्रहरीका पूर्वप्रमुखहरूले प्रहरी महानिरीक्षकलाई भेटेर अहिलेको विधेयक जस्ताको त्यस्तै पारित भए त्यसले प्रहरी संगठनलाई कमजोर बनाउने र थप राजनीतिक हस्तक्षेप निम्त्याउने सुझाव दिएका हुन्। अहिले दर्ता भएको विधेयक संसद्का दुवै सदनबाट बहुमतले पारित भए कानूनको रूप लिने छ।

प्रहरी ऐन, २०१२ मा व्यवस्था भएका कानुनी प्रावधानहरूलाई समय सापेक्ष परिमार्जन एवं संशोधन गरी नयाँ प्रहरी ऐन तर्जुमा गर्न तथा सर्वोच्च अदालतबाट प्रहरी कर्मचारीको सेवा शर्त सम्बन्धमा विभिन्न मितिमा भएका निर्देशनात्मक आदेश कार्यान्वयन गर्नुका साथै प्रहरी सेवालाई नेपालको संविधान तथा प्रचलित कानून, लोकतन्त्र र कानुनी शासन र मानवअधिकारप्रति प्रतिबद्ध, लैंगिक संवेदनशील, जवाफदेही, उत्तरदायी, प्रभावकारी तथा व्यावसायिक बनाउन विधेयक संसद्मा पेश गरिएको गृह मन्त्रालयको भनाइ छ।

त्यसैगरी सशस्त्र प्रहरी ऐन, २०५८ मा व्यवस्था भएका कानुनी प्रावधानहरूलाई समय सापेक्ष परिमार्जन एवं संशोधन गरी नयाँ सशस्त्र प्रहरी ऐन तर्जुमा गर्न तथा सर्वोच्च अदालतबाट सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीको सेवा शर्त सम्बन्धमा आदेश कार्यान्वयन गर्नुका साथै सशस्त्र प्रहरी सेवालाई नेपालको संविधान, प्रचलित कानून तथा मानवअधिकारप्रति प्रतिबद्ध, व्यावसायिक र प्रभावकारी बनाउनु शान्ति, सुरक्षा एवं सुव्यवस्था, विपद् व्यवस्थापन, सीमा सुरक्षा, सीमा अपराध नियन्त्रणलगायतका काममा परिचालन गर्नका लागि सशस्त्र प्रहरीसम्बन्धी कानुनी व्यवस्थालाई संशोधन तथा एकीकरण गर्न आवश्यक रहेकाले विधेयक संसद् सचिवालयमा दर्ता गरिएको गृह मन्त्रालयको कानून महाशाखाका प्रमुख, सहसचिव भरतमणि रिजालले बताए।

उनका अनुसार नेपाल प्रहरी ऐन, २०१२ र सशस्त्र प्रहरी ऐन, २०५८ संशोधनपश्चात् नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बललाई थप सुदृढ र कार्य संचालनमा सहज हुने अपेक्षा गरिएको छ। प्रस्तावित विधेयकले ऐनको हैसियत प्राप्त गरेपछि दुवै प्रहरी संगठनको वृहत्तर हित हुने महाशाखा प्रमुख रिजालले जानकारी दिए।

विधेयकमा नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरीको ३० वर्षे सेवा अवधि हटाइने, कार्यालय अवकाश लिन पाउने, प्रहरी सहायक हवलदारदेखि प्रहरी नायब निरीक्षकसम्मले १८ वर्षे सेवा अवधिपछि अवकाश लिन पाउनेलगायतका विषय समेटिएका छन्। त्यसैगरी प्रहरी महानिरीक्षकको उमेर हद ६० वर्ष र सेवा अवधि ३ वर्ष राखिएको छ भने प्रहरी अतिरिक्त महानिरीक्षकको उमेर हद ५९ वर्ष र सेवा अवधि ३ वर्ष राखिएको छ। '२०१२ सालमा बनेको प्रहरी ऐन ६९

राष्ट्रिय सुरक्षासँग जोडिएको ठाउँमा सरकारले हल्का ढंगले कहिले सशस्त्र प्रहरीलाई चलाउने त कहिले प्रहरीलाई चलाउने काम गरिरहेको छ

सुरेन्द्रबहादुर शाह पूर्वआईजी नेपाल प्रहरी

बढ्दै मानवअधिकार उल्लंघन घट्दै कारबाही दर

न दोषी पहिचान भएकामाथि सरकारले कारबाही गर्न सकेको छ, न त पीडितलाई क्षतिपूर्ति दिलाउन। साढे ३०० बढी दोषी पहिचान भए। २८ करोड १३ लाख क्षतिपूर्ति भराउन सिफारिस गर्दा कार्यान्वयन ७ करोड बराबर मात्र छ

राष्ट्रको आर्थिक वर्षमा आयोजित कारबाही सिफारिस १३ दशमलव ६४ प्रतिशत कार्यान्वयन भएको थियो। तर, वर्तमान कार्यकालमा सिफारिस कार्यान्वयन शून्य छ। हाडो पालामा छुटा पनि सिफारिस कार्यान्वयन भएन

गिहरी ठाकुर सदस्य राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोग

दिवाकर अधिकारी/मध्यान्ह काठमाडौं, २५ माघ।

१५ माघ २०८० मा राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगले ६० जनाको नाम सार्वजनिक गर्दै सरकार समक्ष कारबाहीको सिफारिस गर्‍यो।

नेपाल प्रहरीतर्फ ३२ जना, सशस्त्र प्रहरी बलका १ जना, नेपाली सेनातर्फ ४ जना, राष्ट्रिय अनुसन्धानका १ जना कारबाहीको सिफारिसमा परेका थिए। निजामती कर्मचारीतर्फ १२ जना र १० जना राजनीतिक दलका नेताहरूमाथि भएको कारबाहीको सिफारिसको कार्यान्वयन शून्य छ। यही ४ माघमा प्रतिनिधिसभाअन्तर्गतको

कानून, न्याय तथा मानवअधिकार समितिको बैठकमा सांसदहरूले १ वर्ष अगाडिको उक्त सिफारिस कार्यान्वयनको अवस्थाबारे जानकारी मागेका थिए। उक्त बैठकमा मानवअधिकार आयोगका अधिकारीहरू उपस्थित थिए।

जवाफ दिन अगाडि सर्रे आयोगका सदस्य मिहरी ठाकुर। 'मानवअधिकार उल्लंघन बढ्दो छ। यस कारण आयोगमा उजुरीको संख्या पनि बढ्दो छ', ठाकुरले भने, 'कारबाहीको सिफारिस कार्यान्वयन दल घट्दो छ। चालू आर्थिक वर्षको कारबाही सिफारिस कार्यान्वयन प्रतिशत शून्य छ।' गएको आर्थिक वर्षमा

हल्लाले त्रसित बैंकिङ क्षेत्र

नेपालका बैंक तथा वित्तीय क्षेत्र सबैभन्दा धेरै सुरक्षित हुँदासमेत अजर्जल प्रचारका कारण त्रसित हुनुपर्ने अवस्था आइरहेको सरकारवालाहरू बताउँछन्।

छवि सापकोटा/मध्यान्ह काठमाडौं, २५ माघ।

पछिल्लो समय देशको अर्थतन्त्रमा प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने बैंकिङ क्षेत्रलाई स्वाधिसमूहले निरन्तर प्रहार गरिरहेका देखिन्छ। यसले सामान्य नागरिकमा बैंकिङ प्रणालीप्रति नकारात्मक धारणा र शंका गर्ने वातावरण बनाइरहेको देखिन्छ।

केही वर्षयता नेपालको बैंकिङ क्षेत्रलाई विवादित बनाउने काम भइरहेको देखिन्छ। बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूमाथि भ्रम सृजना गराउने काम मेडिकल व्यवसायी दुरांग प्रसाईले गरेका थिए। उनले बैंकको ऋण नतिर्नेदेखि कर्मचारीलाई नै कारबाही गर्ने भन्दै खुल्ला रूपमा बोल्दै हिँडेका थिए।

केही दिनयता पाथीभरा केबलकार

निर्माणविद् आन्दोलनमा उत्रिएको समूहले ग्लोबल आइएमई बैंकलाई निशाना बनाइरहेको छ। ग्लोबल बैंकका अध्यक्ष चन्द्र ढकाल भएकै कारण बैंकप्रति लक्षित गरेर भ्रम सृजना गर्ने काम सामाजिक संजालबाटै सुरु गरिएको छ।

निश्चित समूहको निश्चित स्वार्थकै कारण सर्वसाधारणको लगानी भएको बैंकिङ क्षेत्रलाई विवाद ल्याउने कामले भइरहेको देखिन्छ। नेपालका बैंक तथा वित्तीय क्षेत्र सबैभन्दा धेरै सुरक्षित हुँदासमेत अनर्गल प्रचारका कारण त्रसित हुनुपर्ने अवस्था आइरहेको सरोकारवालाहरू बताउँछन्।

तथ्यहीन हल्ला बढ्दै गएपछि नेपाल बैंकर्स संघ, डेभलपमेन्ट बैंकर्स एसोसिएसन नेपाल, नेपाल वित्तीय संस्था संघ र नेपाल लघुवित्त

वैंकर्स संघले संयुक्त रूपमा बैंकिङ क्षेत्रमा त्रस फैलाउने, गलत अभिव्यक्ति दिने र ग्राहकलाई बैंकिङ सेवा प्रयोगबाट बञ्चित गराउने कार्य गर्नेप्रति कडा कानुनी कारबाही गर्न सरकारलाई आग्रह गरेका छन्।

नेपालका बैंक तथा वित्तीय क्षेत्र सुरक्षित रहेका भन्दै संघहरूले बैंकिङ क्षेत्रमा भइरहेका केही अराजक गतिविधि र सामाजिक संजालमा फैलाइएका भ्रमक सृजनाप्रति गम्भीर ध्यानकर्षण गराएका हुन्। नेपाल राष्ट्र बैंकको सुक्ष्म निगरानी तथा अन्तर्राष्ट्रिय बैंकिङ सिद्धान्तहरूको पालना गरिरहेका बैंक तथा वित्तीय संस्था सुरक्षित रहेका उनीहरूको दावी छ। तर, वित्तीय संस्थामाथि निरन्तर प्रहारले भ्रम सृजना गर्ने काम भएको उनीहरूको

वैदेशिक रोजगार विधेय

संघको निर्वाचन र दलीय संयन्त्रमा

मध्यान्ह संवाददाता काठमाडौं, २५ माघ।

नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघको निर्वाचन सत्रारूढ दल नेकपा एमाले र नेपाली कांग्रेसले गठन गरेको र दलीय राजनीतिक संयन्त्रमा प्रवेश गरेको छ। कांग्रेस र एमालेको सरकार गठन भएपछि सरकारलाई सफल र प्रभावकारी बनाउन भन्दै प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली र कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाको नेतृत्वमा ८ सदस्यीय संयन्त्र बनाइएको थियो। संयन्त्रको कार्यदलमा कांग्रेसका तर्फबाट उपसभापति

पूर्णबहादुर खड्का, गृहमन्त्री रमेश लेखक, महामन्त्री गगनकुमार थापा, परराष्ट्रमन्त्री डा. आरजु राणा देउवा गरी ४ जना र एमालेबाट बरिष्ठ उपाध्यक्ष ईश्वर पोखरेल, उपाध्यक्ष विष्णु पौडेल, महासचिव शंकर पोखरेल र उपमहासचिव विष्णु रिमाल गरी ४ जना सदस्य छन्।

आगामी २ फागुनमा हुने संघको निर्वाचनमा उम्मेदवार तोकने विषयमा कांग्रेस निकट नेपाल लोकतान्त्रिक वैदेशिक रोजगार व्यवसायी एसोसिएसनमा देखिएको असमझदारी र दलीय राजनीतिक संयन्त्रमा प्रवेश

गरेको र संयन्त्रका सदस्यहरूले तत्कालका लागि निर्वाचन स्थगन गराउन आ-आफ्ना पार्टी प्रतिनिधिमार्फत छलफल चलाएको चर्चा छ। तर, शुक्रवार साँझ अवेरसम्म ठोस निर्णय भने भएको छैन।

नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघले पनि चुनाव सार्ने पुष्टि गरेको छैन। संघका अध्यक्ष राजेन्द्र भण्डारीले २ फागुनका लागि तोकिएको निर्वाचनको मिति सार्ने धेरैतिरबाट सुझाव आएको भन्दै शुक्रवार आफू कुलपूजाका लागि धादिङ गएका कारण चुनाव सार्ने विषयमा घटक

९३ कानून व्यवसायी तथा मेलमिलापकर्ताले लिए शपथ

काठमाडौं/सस- वैदेशिक रोजगार कसुर मुद्दामा मेलमिलापकर्ताको जिम्मेवारी प्राप्त गरेका ९३ जना कानून व्यवसायी तथा मेलमिलापकर्ताले शपथ लिएका छन्। वैदेशिक रोजगार न्यायाधीकरणले शुक्रवार आयोजना गरेको कार्यक्रममा न्यायाधीकरणका अध्यक्ष गोकर्ण डांगीले उनीहरूलाई शपथ ग्रहण गराए।

न्यायाधीकरणले गत १ पुसमा सोसम्बन्धी कसुर मुद्दामा मेलमिलापकर्ताका रूपमा काम गर्न सूचीकृत भएका कानून व्यवसायी तथा मेलमिलापकर्ताको टुंगो लगाएको थियो। वैदेशिक

१६ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको जिम्मेवारी खोसियो

पूर्वा साकी/मध्यान्ह काठमाडौं, २५ माघ।

हिमाली जिल्ला डोल्पाका ३ पालिकाका निर्मित प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको जिम्मेवारी खोसिएको छ। काङ्के गाउँपालिका, त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका र जगदुल्ला गाउँपालिकाका निर्मित प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको जिम्मेवारी खोसिएको हो।

डोल्पाको काङ्केमा सम्भन्दा पराजुलीले निर्मित प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको जिम्मेवारी सम्हालिरहेकी थिइन्। उनी नेपाल विविध सेवा अधिकृत स्तर छैटौं

तहकी कर्मचारी हुन्। त्यस्तै, त्रिपुरासुन्दरीको निर्मित प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको जिम्मा सम्हालिरहेका हिराचन्द्र धरला नेपाल प्रशासन सेवा सामान्य प्रशासन समूह अधिकृत स्तर छैटौं तहका कर्मचारी हुन्। उपसचिव जगदीशचन्द्र नेपालीको सरुवा भएलगत्तै धरलाले निर्मित प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको जिम्मा सम्हालिरहेका थिए।

जगदुल्ला गाउँपालिकाको निर्मित प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको जिम्मा सम्हालिरहेका केशवराज जैशी नेपाल प्रशासन सेवा सामान्य प्रशासन समूह

सहायक स्तर पाँचौं तहका कर्मचारी हुन्।

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले शुक्रवार डोल्पाका ३ सहित १६ स्थानीय तहका कनिष्ठ निर्मित प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरूको आर्थिक तथा प्रशासनिक अधिकार खोस्ने निर्णय गरेको छ।

यस निर्णयसँगै कानूनविपरीत प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको जिम्मेवारी दिइएका नेपाल स्वस्थ सेवा, शिक्षा सेवा तथा स्थानीय प्रशासन सेवाका कनिष्ठ अधिकृतहरूको जिम्मेवारीसमेत

दलित समुदायको विशेषाधिकारलाई सबै क्षेत्रमा कार्यान्वयन गर्नुपर्छ : प्रचण्ड

काठमाडौं/मस-नेकपा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले हरेक क्षेत्रमा दलित समुदायको प्रतिनिधित्व बढाउन विशेषाधिकारको व्यवस्थालाई दृढतापूर्वक कार्यान्वयन गरेर लैजानुपर्ने बताएका छन् ।

नेपाल दलित मुक्ति मोर्चा केन्द्रीय समितिको चौथो विस्तारित बैठक तथा प्रशिक्षण कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै गर्दा उनले यस्तो धारणा राखेका हुन् ।

दलित समुदायमाथिका छुवाछुत र जातीय विभेद जस्ता अमानवीय र निकट व्यवहार वर्गीय र राजनीतिक समस्या भएको उल्लेख गर्दै उनले यसलाई राजनीतिक रूपमा नै हल गर्न विशेषाधिकारको नीति आवश्यक रहेको र यसलाई सबैतिर लागू गरेर लैजानुपर्ने बताए ।

जनयुद्धसहित नेपालमा चलेका तमाम आन्दोलनमा दलित समुदायको विशेष भूमिका रहेको उल्लेख गर्दै उनले जनयुद्धमा प्रथम सहिद दिलबहादुर रमले

भएको घटनाले पनि आजको राजनीतिक परिवर्तनमा दलित समुदायको योगदान पुष्टि गर्ने बताए । पार्टी शान्तिकालमा आइसकेपछि आफ्नो वर्ग र समुदायका एजेण्डालाई दृढतापूर्वक अघि बढाउन कठिनाई भएपछि आफ्नो स्वीकार गर्दै अध्यक्ष प्रचण्डले अब यसलाई दृढताका साथ अघि

बढाउनुपर्ने भनेर भन्ने सम्पन्न केन्द्रीय समिति बैठकबाट दलित समुदायको विशेषाधिकार सम्बन्धी विशेष प्रस्ताव नै पारित गरेको जानकारी दिए ।

'हाम्रो पार्टीले दलित समुदायको मुक्तिका लागि राज्यका सबै अंग र निकाय तथा सामाजिक जीवनका सबै

क्षेत्रमा विशेषाधिकारको व्यवस्था गर्नु पर्दछ भन्ने स्पष्ट नीति अघि सार्दै आएको छ । उनले भने, 'विशेषाधिकारको यो नीति ऐतिहासिक भौतिकवादको अध्ययनका आधारमा क्षतिपूर्तिको सिद्धान्तअनुरूप रहेको छ । नेपालको ठोस सन्दर्भमा दलित, महिला र मुस्लिम समुदायलाई राज्यका सबै अङ्ग, निकाय र क्षेत्रमा जनसंख्याका आधारमा समानुपातिक प्रतिनिधित्वमाथि ऐतिहासिक क्षतिपूर्ति स्वरूप निश्चित प्रतिशत थप गरी विशेषाधिकारको व्यवस्था गर्नु पर्दछ ।'

उत्पीडित वर्ग र समुदायको हितमा पार्टीले विशेषाधिकारको नीति अनुरूप नै पार्टीको संगठन र संरचनामा समेत दलित नेतृत्वको विकासमा जोड दिँदै आइरहेको उल्लेख गर्दै अध्यक्ष प्रचण्डले पार्टीले गहिरो आत्मसमीक्षासहित विशेषाधिकार सम्बन्धी आफ्नो स्पष्ट नीतिलाई सरकार, सदन र सरकारका तीन वटै मोर्चाबाट दृढतापूर्वक अगाडि बढाउने बताए ।

निजी मेडिकल कलेजका आवासीय चिकित्सकलाई समान निर्वाह भत्ता

काठमाडौं/मस-प्रधानमन्त्री एवं अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीका अध्यक्षतामा शुक्रबार भएको चिकित्सा शिक्षा आयोगको १६औं बैठकले निजी मेडिकल कलेजका कलेजमा अध्ययनरत आवासीय चिकित्सकलाई सरकारी सरह (आठौं तह) को निर्वाह भत्ता उपलब्ध गराउने निर्णय गरेको छ ।

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय, सिंहदरवारमा भएको आयोगको बैठकमा यसवीचमा सम्बद्ध पक्षसँग भएका छलफल र प्राप्त प्रतिवेदनसमेतका आधारमा आवासीय चिकित्सकको समान सुविधा (मासिक रु ४८ हजार सात सय) कायम गर्नुपर्ने निर्णय भएको हो । अन्य विषयमा थप छलफल गरी छिट्टै आयोगको बैठकबाट निर्णय लिने निष्कर्ष निकालिएको छ ।

बैठकले सम्बन्धित कलेजमा दुई वर्ष अध्ययन र कामको सम्पत्तीता गर्न नमान्ने विद्यार्थीसँग कूल रु २२ लाख शुल्क लिने

विषयमा पनि छलफल भएको छ । हाल निजी मेडिकल कलेजले मासिक रु २० हजार निर्वाह भत्ता दिँदै आएका छन् । पोष्ट ग्राजुएट तहका विद्यार्थीले समान सुविधाका लागि आन्दोलन जारी राखेको र आयोगका परीक्षासमेत प्रभावित हुने स्थितिमा प्रधानमन्त्री एवं अध्यक्ष ओलीको अग्रसरतामा समस्या समाधानको पहल भएको हो ।

बैठकमा निजी मेडिकल कलेज एसोसिएशनका अध्यक्ष प्रा डा ज्ञानेन्द्रमान सिंह कार्कीले कार्यविधि बनेपछि निर्णय गर्न आग्रह गरेका थिए, तर आयोगका अध्यक्ष प्रधानमन्त्री

ओली, सहअध्यक्षहरु स्वास्थ्य तथा जनसंख्यामन्त्री पदीप पौडेल र शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधिमन्त्री विद्या भट्टराईले आवासीय चिकित्सकको समान सुविधाको प्रतिवद्धताबाट पछि हट्न नसकिने स्पष्ट पारेका थिए ।

चिकित्सा शिक्षाको एकीकृत नियमन, अनुगमन, प्रवेश परीक्षा सञ्चालन, शिक्षण संस्थाको विद्यार्थी सिट संख्या र शिक्षण शुल्क निर्धारणसम्बन्धी कार्यहरु गर्दै आएको आयोगको बैठकमा राष्ट्रिय चिकित्सा शिक्षा ऐन, २०७५ मा आवश्यक संशोधनको प्रक्रिया थाल्ने विषयमा पनि छलफल भएको थियो ।

सभापति लामिछानेको सांसद पद फुकुवा गर्न माग

काठमाडौं/मस-राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) का सांसदहरूले पार्टी सभापति रवि लामिछानेको सांसद पद फुकुवा गर्न माग गरेका छन् । प्रतिनिधिसभाको शून्य समयमा बोल्दै रास्वपाका सांसदहरूले उनको सांसद पद फुकुवा गर्न माग गरेका हुन् ।

रास्वपा सांसद डोलप्रसाद अर्यालले सभापति लामिछानेमाथि राजनीतिक प्रतिशोध साँधेर भ्रष्टाचार मुद्दा लगाएर फसाउन खोजिएको आरोप लगाए । उनले भने, 'युनामा नरहेको बेला लामिछानेको सांसद पद तुरुन्त फुकुवा गर्न सभामुखमार्फत आग्रह गर्दछु ।'

रास्वपाका सांसद विनिता कठायतले सभापति लामिछानेलाई हिरासतमा राखेमा सहकारी पीडितको रकम फिर्ता भयो त ? भन्ने प्रतिप्रश्न गर्नुभयो । सहकारी पीडितको समस्या समाधानमा बेवास्ता गरेको भन्दै उनले आपत्ति जनाए ।

शून्य समयमा सांसदहरूले आ-आफ्नो क्षेत्रमा देखिएका समस्या उजागर गरेका

थिए । सो क्रममा सांसद ठाकुरप्रसाद गैरेले वृत्तव्य-पाठ्य सडकको बाँकी काम समयमै सम्पन्न हुने गरी काम गर्न सुझाव दिए ।

सांसद तारा लामा तामाङले उखु किसानले समयमै भुक्तानी पाउनुपर्ने माग गरिन् । कञ्चनपुरमा हाली आतङ्कका कारण कृषिमा क्षति पुगेको भन्दै उनले किसानलाई उचित क्षतिपूर्तिको माग गरिन् ।

सांसद डा.तीसमा कार्कीले ललितपुरका

नागरिकले टिपर आतङ्कका कारण दुख पाइरहेको गुनासो गरिन् । नख्खु-भैँसीपाटी सडकमा ट्याक्टर आतङ्कले दुर्घटना बढेकाले वस्ती भएको क्षेत्रमा ट्याक्टर चलाउन निषेध गर्नुपर्ने उनले बताइन् ।

सांसद दामोदर पौडेल बैरागीले द्रुतगतिमा जनतालाई सेवा दिनेगरी विधेयक बनेको भन्दै पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्र र पोखरा मुटु उपचार केन्द्रको

आवश्यकता रहेको बताए ।

सांसद दुर्गा राईले पाथीभरामा केवलकार निर्माणको विषयमा तालेजुड अशान्त रहेकाले सहमति नलीइकन काम गर्न खोजेको आपत्ति जनाए ।

सांसद देवेन्द्र पौडेलले वाइलडको ठोरपाटनमा जिल्लास्तरिय अस्पताल बनाउने निर्णय भए पनि आवश्यक चिकित्सक र स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन अनुरोध गरे ।

सांसद धनराज गुरुङले वृत्तव्य सिद्धार्थ राजमार्गको स्तरोन्नतिलाई द्रुत गतिमा अगाडि बढाउन माग गरे । सांसदहरू धुवबहादुर प्रधान, नारायणप्रकाश साउद, नारायणप्रसाद आचार्य, दीपा शर्मा, नारायणी शर्मा, निर्मला कोइराला, निशा डार्गी, नैनकला थापा, पुष्पबहादुर शाह, पूर्णबहादुर घर्तिमगर, प्रकाश ज्वाला, प्रतिमा गौतम, प्रभु हजारा, प्रेमबहादुर आले, प्रेमबहादुर महर्जन, वासुदेव घिमिरे र विन्दासिनी कडुसकारले शून्य समयमा विभिन्न विषयमा आफ्नो धारणा राखेका थिए ।

बेलायती अधिराजकुमार र अधिराजकुमारीद्वारा परेड अवलोकन

गण्डकी/मस-संयुक्त अधिराज्य बेलायतका अधिराजकुमार एडिनब्रुका ड्युक एडवर्ड र अधिराजकुमारी डचेस सोफीले शुक्रबार पोखरास्थित ब्रिटिस क्याम्पमा आयोजित कार्यक्रममा बेलायती सेनामा औपचारिक रूपमा सामेल भएका दुई सय ७४ नेपाली युवाले प्रस्तुत गरेका परेड अवलोकन गरेका छन् ।

नेपालको भ्रमणमा रहेका बेलायती अधिराजकुमार एडवर्ड र अधिराजकुमारी सोफीले वार्षिक प्रमाणीकरण परेड अवलोकनसँगै उनीहरूका परिवारजनालाई प्रत्यक्ष भेटि विभिन्न जानकारी लिएका थिए । समारोहमा अधिराजकुमार एडवर्डले भने, 'अब तपाईं गोर्खा सैनिक बन्नुभएको छ । यस वर्ष भर्ती हुन सम्भावना बोकेका १३ हजार भन्दा बढीमध्ये केवल दुई सय ७४ नयाँ गोर्खामध्ये तपाईं एक हुनुहुन्छ । यो तपाईंको जीवनको सबैभन्दा ठूलो चुनौतीमध्ये एक रहेको छ । तपाईं आफ्नो उपलब्धिमा धेरै गर्व महसुस गर्नसके अवस्थामा हुनुहुन्छ ।' समारोहमा नेपालका लागि बेलायती राजदूत रोब फेन, गोर्खा डिग्रेडका कर्नल कमान्डेन्ट मेजर जनरल स्ट्रिकल्याण्ड डिएसओ एमबीडलगायतले भर्ती भएका नयाँ सैनिकको प्रमाणीकरणको अवलोकन गरेका थिए । परेडका भडरहेका अराजक गतिविधिप्रति नेपाल मुद्रा विधेयक सङ्घले समेत आपत्ति जनाएको छ ।

बैक तथा वित्तीय संस्थाहरू विरुद्ध भडरहेका अराजक गतिविधिहरू र सामाजिक संजालमार्फत विभिन्न बैक तथा वित्तीय संस्थाहरू विरुद्ध सर्वसाधारणलाई भ्रमित पार्ने कार्य नरोक्ने हो भने अर्थतन्त्रको चेन नै विग्रन सक्ने अर्थविद् डा. चन्द्रमणि अधिकारी बताउँछन् ।

प्रशिक्षार्थी एक वर्षको छनोट पत्रियार्पण हुँदा बेलायती सेनामा सामेल हुँदैछन् । उनीहरू बेलायतको क्याट्रिकमा रहेको सैन्य प्रशिक्षण केन्द्र (आइटीसी) पुग्नेछन्, जहाँ उनीहरूले नौ महिना लामो प्रशिक्षणमा सहभागी हुने कार्यक्रममा जानका र्दियो ।

पारेडमा बेलायती अधिराजकुमार एडवर्ड र अधिराजकुमारी सोफीले गोर्खा वेल्फेयर ट्रस्ट (जिडब्ल्यूटी) एरिया वेल्फेयर केन्द्र (एडब्ल्यूसी)मार्फत बेलायती सेनामा काम गरेकालाई नेपालमा कसरी साथसहयोग उपलब्ध गराइएको छ, भन्ने कुराको पनि प्रत्यक्ष अवलोकन गरे ।

उनीहरूले जिडब्ल्यूटीका आवासीय गृहले गरिरहेको काम अवलोकन गरेका थिए । यहाँ २० जना सबैभन्दा कमजोर अवस्थामा रहेका भूतपूर्व गोर्खा सैनिक तथा उनीहरूका विधवाहरूलाई आवास र अन्य सहयोग उपलब्ध गराइएको छ । बेलायती अधिराजकुमार एडवर्ड र अधिराजकुमारी सोफी

नेपालमा कदुरी कृषि सहायता सङ्घ (केएएए) को कामको बारेमा पनि जानकारी लिएका थिए । आवासीय गृहको भ्रमणका क्रममा अधिराजकुमार एडवर्ड र अधिराजकुमारी सोफीले १०४ वर्षीया आशाकुमारी तामाङलाई भन्नेका थिए । तामाङका स्वर्गीय श्रीमानले दोस्रो विश्वयुद्धमा चौथो गोर्खा राइफलमा आवद्ध भई सेवा गरेका थिए । आशा कुमारी सन् २०१९ देखि सो आवासीय गृहमा बस्दै आएका छन् । कार्यक्रममा उनले बेलायती सेनामा छनोट भएका सैनिकहरूसँग सामूहिक तस्वीर पनि खिचाएकी थिइन् ।

गोर्खा वेल्फेयर ट्रस्ट भुपु गोर्खा सैनिक, उनीहरूका परिवार र समुदायलाई सहयोग गर्न समर्पित अग्रणी प्रोपकारि संस्था हो । यसको स्थापना सन् १९९९ मा कल्याणकारी पेन्सनधारीहरू (एमओडी पेन्सनका लागि योग्य हुनु अगावै बेलायती सेना छोडेका)लाई आर्थिक सहायता प्रदान गर्नका लागि भएको थियो ।

बटुटे ...

आयोगले कारवाही सिफारिस भएकामध्ये १३ दशमलव ६४ प्रतिशत कार्यान्वयन भएको थियो । विगतको यो तथ्यांक प्रस्तुत गर्दै ठाकुरले थपे, 'आयोगको वर्तमान हाम्रो कार्यकालको सिफारिस कार्यान्वयन प्रतिशत शून्य छ । हाम्रो पालामा एउटा पनि सिफारिस कार्यान्वयन भएन ।

आयोगका अध्यक्ष तपबहादुर मगरका अनुसार आयोगको अन्तर्राष्ट्रिय श्रेणी घटुवासम्मको विषय आएको छ । तर, आयोगका सिफारिस कार्यान्वयनलागत कार्य भने कमजोर छ ।

सरोकारवालाहरूका अनुसार आयोगको सुझाव नमान्ने प्रवृत्ति सरकारमा छ । अनि, मानवअधिकारको स्तर खस्किन लाग्यो भने सरकार आफै गुनासो गर्छ । यो अमिडको अवस्था सुधार गर्न सरकार नै गम्भीर बन्नुपर्ने उनीहरूको सुझाव छ ।

आयोगका अनुसार आयोगको अन्तर्राष्ट्रिय उल्लंघन दुरुस्साहनामा साठै ३०० बढी दोषी पहिचान भएका भएका छन् । पीडितलाई क्षतिपूर्ति तथा राहत उपलब्ध गराउन मात्र आयोगले रकम नै तोकेर २८ करोड १३ लाख १ हजार १९७ रुपैयाँ सिफारिस गरी पठाएको छ । तर, न दोषी पहिचान भएकामाथि सरकारले कारवाही गर्न सकेको छ, न त पीडितलाई क्षतिपूर्ति दिलाउन । २८ करोड १३ लाख क्षतिपूर्ति भराउन सिफारिस गर्दा कार्यान्वयन ७ करोड बराबर छ ।

सरोकारवालाहरू आयोगका सिफारिस कार्यान्वयनको प्रमुख चुनौती आयोगकै पदाधिकारीको हिम्मत रहेको बताउँछन् । यसमा नीतिगत रूपमा राजनीतिक नेतृत्वसमेत जिम्मेवार छन् । कर्मचारीतन्त्र पनि मानवअधिकार उल्लंघनमा दोषी पहिचान भएका उपर कारवाहीका लागि तयार नहुँदा सिफारिस कार्यान्वयन दर घट्दो रहेको हो । तर, यसैलाई देखाएर नेपालको मानवअधिकार आयोगको अन्तर्राष्ट्रिय श्रेणी भने घट्दो छ ।

मानवअधिकार उल्लंघन वा दुरुस्साहनाका घटनाहरूमा आयोगले राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोग ऐन, २०६८ ले गरेको परिभाषालाई आधार मानी घटना भए नभएको यकिन गर्छ । तर, कार्यान्वयन गर्ने सरकारी निकायले मानवअधिकार उल्लंघन

र अपराधका त्यस्ता घटनालाई एउटै टोकरिमा राखेर हेर्ने प्रवृत्ति छ । यसले पनि सिफारिस कार्यान्वयनमा चुनौती थपेको छ ।

राजनीतिक माग पूरा गराउने सन्दर्भमा भए गरेका सबै घटना र अपराधहरूलाई राजनीतिक रूपमा सम्बोधन गरिनुपर्छ भन्ने अवधारणासहित समेत आयोगको सिफारिस कार्यान्वयनमा अवरोध पुर्‍याउने गरेको छ ।

यसलाई समेत सम्बोधन गर्नेगरी प्रचलित ऐन संशोधन गर्ने तयारीमा आयोग छ । तर, ऐन संशोधनको गृहकार्य पनि अपेक्षित गतिमा अगाडि बढाउन नसकिएको आयोगका पदाधिकारीहरूको गुनासो छ ।

प्रहरी...

वर्षसम्म सारभूत विषयमा नियमावलीबाट चलेको थियो, विधेयक दर्ता गरेपछि गृहमन्त्री लेखकले भनेका थिए, 'अब विधेयक पारित भए नियमित कामकाजका साथै सेवा प्रवाहमा पनि सहज हुने छ ।' तर, प्रहरीका पूर्व उच्च अधिकारीहरू गृहमन्त्रीको मतसँग सहमत छैनन् ।

प्रहरी ऐन बनाउँदा वर्तमान नेतृत्वले ध्यान नदिएको भन्दै पूर्व प्रहरी अधिकारीहरूले विधेयकमा समावेश भएका कतिपय प्रावधान संशोधन गर्नुपर्ने बताउँछन् ।

'यो विधेयकले प्रहरीलाई कार्यगत स्वायत्तता दिँदैन', नेपाल प्रहरीका पूर्व अतिरिक्त महानिरीक्षक (एआइजी) सुरेन्द्रबहादुर शाहले भने । उनले थपे, 'प्रहरीका सबै काममा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको निर्देशन र नियन्त्रण रहने अनि जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रमुखको कार्यसम्पादन मूल्यांकन, जसले बढुवामा असर गर्छ, त्यसमा पनि सीडीओले अंक दिने भन्ने जुन व्यवस्था रहेको छ, त्यो गलत हो । एउटा संगठनको व्यक्तिले अर्को संगठनको व्यक्तिलाई मूल्यांकन गर्ने परिपाटी सिद्धान्तः सही होइन ।'

विधेयक दर्ता भएको भण्डै १ हप्तापछि नेपाल प्रहरी पूर्व संगठन प्रमुख मञ्च र प्रहरी महानिरीक्षकलागत उच्च तहका प्रहरी सम्मिलित बैठकले संसद्मा दर्ता भएको विधेयक जस्ताको त्यस्तै पारित भए प्रहरी निकम्मा हुने ठहर गरेको छ ।

पूर्व प्रहरी महानिरीक्षक मोतीलाल बोहोराले अहिले संसद्मा दर्ता भएको विधेयकको दफा ७ को उपदफा २ मा

नेपाल प्रहरीको परिचालन नियन्त्रण, निर्देशन र सुपरिवेक्षण सरकारले गर्ने हो भने प्रहरी संगठन कमजोर हुने भएकाले संशोधन प्रस्ताव दर्ता गराउनुपर्ने बताए ।

'नेपाल प्रहरीलाई आइपीएस मोडलमा लैजानेगरी विधेयक संसद्मा जानुपर्छ, त्यो जान सकेन, यसको अपजसको भारी कसले लिने हो ?', पूर्वआइजी शाहले भने ।

प्रहरी संगठनमा लामो समय वित्ताएर अवकास पाएपछि संगठनको हितविरुद्ध पनि सन्तुष्ट छैनन् । विधेयकको दफा ७ उपदफा ३ (घ)ले सशस्त्र प्रहरीलाई विशेष परिचालनको व्यवस्थामा नेपाली सेनाको मातहत रही काम गर्ने प्रावधान राखेको छ । सशस्त्र प्रहरीको प्रस्तावित मस्यौदाको दफा ७ मा रहेको परिचालन, नियन्त्रण, निर्देशन र सुपरिवेक्षणसम्बन्धी व्यवस्थामा सशस्त्र विद्रोह, सशस्त्र संघर्ष वा पृथक्तावादी गतिविधि नियन्त्रण, आतंकारी गतिविधि नियन्त्रण र निर्वाचन सुरक्षाका बेला सशस्त्र प्रहरीले नेपाली सेनाको प्रत्यक्ष निर्देशनमा रहेर काम गर्ने भनिएको छ ।

विशेष परिस्थितिमा परिचालन हुनुपर्दा एकीकृत परिचालनअन्तर्गत सशस्त्र प्रहरी स्वतः सेनाको मातहतमा रहेर परिचालन हुने फौज जस्तो देखिएको अधिकारीहरूको भनाइ छ ।

'बाह्य आक्रमणका बेला सेनाको मातहतमा रहने भन्ने विषय २०५८ सालको ऐनमा पनि उल्लेख थियो तर अहिले अन्य अवस्थामा पनि सेनाको मातहतमा रहने विषय समावेश भएको रहेछ', सशस्त्र प्रहरीका एक उच्च अधिकारीले भने, 'यसरी छुट्ट्याउनुको खास मनशाय बुझ्न सकेको छैन ।'

सशस्त्र प्रहरी बलका एक उच्च अधिकृत भने यस्ता प्रावधान लागू भए सशस्त्र प्रहरी गृह मन्त्रालयअन्तर्गतको फौज हो या रक्षा मन्त्रालयअन्तर्गतको ? भन्ने प्रश्न उठ्ने बताउँछन् ।

यस किमिसका प्रावधानले सेनासँग सशस्त्र प्रहरीको मनमुटाव बढाउने कतिपय अधिकृतहरूको भनाइ छ ।

पूर्वआइजी शाह भन्छन्, 'राष्ट्रिय सुरक्षासँग जोडिएको गम्भीर मामलामा सरकारले हल्का ढंगले कहिले सशस्त्र प्रहरीलाई चलाउने त कहिले प्रहरीलाई खेलाउने काम गरिरहेको छ ।' विधेयकले राष्ट्रिय सुरक्षाका महत्त्वपूर्ण अंगहरूलाई खल्बल्याउने काम गरेको शाहको टिप्पणी छ ।

हल्लाले...

भनाइ छ, 'नेपालका सबै वित्तीय संस्थाहरू जोखिम बहन गर्ने र्प्यापत क्षमताका साथ सुरक्षित भएको राष्ट्र बैकको समेत भनाइ छ ।

यस्तै, बैक तथा वित्तीय संस्थाहरू विरुद्ध भडरहेका अराजक गतिविधिप्रति नेपाल मुद्रा विधेयक सङ्घले समेत आपत्ति जनाएको छ । बैक तथा वित्तीय संस्थाहरू विरुद्ध भडरहेका अराजक गतिविधि रोक्न सङ्घले सरकार तथा सम्बन्धित निकायको ध्यानकाकर्षण गराउँदै कारवाहीको माग गरेको छ ।

बैक तथा वित्तीय क्षेत्र खलबल्याउन भडरहेका अराजक गतिविधिहरू र सामाजिक संजालमार्फत विभिन्न बैक तथा वित्तीय संस्थाहरू विरुद्ध सर्वसाधारणलाई भ्रमित पार्ने कार्य नरोक्ने हो भने अर्थतन्त्रको चेन नै विग्रन सक्ने अर्थविद् डा. चन्द्रमणि अधिकारी बताउँछन् ।

संघको...

संस्थाहरूसँग कुनै ठोस छलफल पनि नभएको बताए ।

उनले यस विषयमा छलफल गर्न सम्भव भए शनिबार नै र नभए आइतबार कार्यसमितिको बैठक बस्ने बताए । तोकिएको निर्वाचन सानै विषयमा कुनै पनि घटक संस्थाहरूले संघलाई लिखित आग्रह गरेका छैनन् ।

संघको नयाँ कार्यसमिति निर्वाचनका लागि सबै घटक संस्था तयारी अवस्थामा रहेका बताएका छन् । एमाले निकट प्रगतिशील वैदेशिक रोजगार व्यवसायी मञ्च नेपालले वैदेशिक रोजगार व्यवसायी एकीकृत संगठनसँग गरेको तालमेलअनुसार आइतबार ७ पदाधिकारी र १७ सदस्य गरी निर्वाचन हुने सबै १७ जनाको प्यानल घोषणाको तयारीमा रहेको बताएका छन् । असमरुदारीका बावजुद एसोसिएसनका

संस्थापन र विद्रोही दुवै पक्षले पूरै प्यानल उम्मेदवारी सार्वजनिक गर्ने तयारीमा रहेको बताएका छन् । तर, शुक्रबार विउँसोदेखि २ फागुनका लागि निर्धारित निर्वाचन सन् गार्डगुड भएपछि अन्त्यो ल सुरु भएको व्यवसायीहरूले बताएका छन् ।

प्रमुख प्रतिपक्षी नेकपा (माओवादी केन्द्र) निकट वैदेशिक रोजगार व्यवसायी गणतान्त्रिक मञ्चले कुनै पनि अवस्थामा २ फागुनमै नयाँ कार्यसमितिको निर्वाचन हुनुपर्ने बताएको छ । संघ राजनीतिक दलको भ्रातृ संगठन नभएको भन्दै मञ्चका अध्यक्ष धनलाल जैशिले २ फागुनमा गर्न कार्यसमितिको निर्वाचन नभए संघको कार्यालयमा तालाबन्दी गरी विरोधमा उत्रिने बताए । उनले भने, 'संघको वर्तमान कार्यसमितिको अवधि सकिएको छ । यसैलाई निरन्तरता दिने विषयमा हाम्रो सहमति रहने छैन ।'

६३ कानुन...

रोजगारीमा हुने संस्थागत र व्यक्तिगत ठगीसम्बन्धी मुद्दाको

फैसला (वैदेशिक रोजगार विभागबाट सजाय हुने भनी लेखिएकाबाहेक) न्यायाधीकरणबाट हुँदै आएको छ ।

इजाजतपत्रविना वैदेशिक रोजगार व्यवसाय सञ्चालन गरेमा, इजाजतपत्रवाला सही स्वीकृति नलिई कामदार विदेश पठाएमा, नावालिगलाई वैदेशिक रोजगारीमा पठाएमा, सरकारले खुला नगरेका मुलुकमा कामदार पठाएमा, लिखत वा प्रतिवेदन लुकाएमा वा हेरफेर गरेमा तथा इजाजतपत्रवाला व्यक्तिको रूपमा कामदार पठाएर ठगी गरेको मुद्दाको सुरु कारवाही र किनारा गर्ने अधिकार क्षेत्र न्यायाधीकरणको रहेको छ ।

गत आर्थिक वर्ष २०८०/८०९ मा दर्ता भएका ३८१ मुद्दामध्ये २२९ फौसला भएका र त्यसमध्ये ४४ वर्तमान कार्यसमितिको अवधि सकिएको छ । यसैलाई निरन्तरता दिने विषयमा हाम्रो सहमति रहने छैन ।

बटा मिलापत्रबाट टुंगिएका न्यायाधीकरणले जनाएको छ ।

रिजक्टर आचार्यले पीडक र पीडितबीच मेलमिलाप गराएर शीघ्र न्याय दिलाउने र सबैलाई जितको भावना दिलाउने वातावरण बनाउनु मेलमिलापकर्ताको दायित्व रहेको बताए ।

१६ प्रमुख...

खोसिएको । पछिल्लो समय संघीय, प्रदेश तथा स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरूको सर्वांगीण मन्परी सरुवा गर्दै कनिष्ठ कर्मचारीलाई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको निमित्त बनाई काम गराउने प्रवृत्ति बढ्दो छ । यसले कर्मचारी व्यवस्थापनलाई जटिल बनाउनुका साथै वैधित्यलाई नै वैधता दिने प्रयास भडरहेको छ भन्ने प्रशासनविद्हरू बताउँछन् ।

यसअघि पनि मन्त्रालयले १० नगरपालिका र १३ गाउँपालिकामा कानुनविपरीत नियुक्त गरिएका निमित्त प्रमुख पशासकीय अधिकृतहरूको जिम्मेवारी रद्द गरिसकेको थियो ।

पुस्तक समीक्षा

नेपाली बालगीतको कोशेढुंगा

नेपाली बालगीतको सिद्धान्त, परम्परा र प्रवृत्तिको विस्तृत विश्लेषणले बालगीतका बारेमा जान्न चाहने गम्भीर पाठकका लागि 'प्रज्ञा नेपाली बालगीत' संग्रह अतिउपयोगी हुने छ...

रत्न प्रजापति

उपयोगी हुने छ।

संग्रहमा बालबालिकाका आफ्नै इच्छा भाव व्यक्त भएका गीतहरू समाेटिएका छन् भने केही अभिभावकका आशा र अपेक्षा भाव व्यक्त भएका गीत पनि छन्। धेरै गीत उपदेशात्मक छन्। यसो गर्नुपर्छ र उसो गर्नुपर्छ अनि यस्तो गर्न हुन्छ र उस्तो गर्न हुन्छ भनेर सामाजिक मूल्य र मान्यता सिकाउने खालका छन्। यी सायद तत्कालीन समय र समाजले दिएका उपहार हुन्।

यसैगरी, प्रकृति, जीवजन्तु, पशुपक्षी आदिका प्रवृत्ति, चरित्र र विशेषताका बारेमा लेखिएका गीत पनि छन्। प्रकृति, जीवजन्तु र

छन्। यस्ता गीतले बालबालिकालाई गीतबाट मनोरञ्जन प्राप्त हुनुका साथै तिनले ज्ञानका कुरा पनि सिक्नसक्ने हुन्छन्। जस्तै :

कसले भर्छन् यति रङ इन्दीनीमा बाबा ?

मिल्छन् जब घामपानी बादल र हावा

पदाँचोरि घामका किरण पानी थोपामाथि

अनि देख्छौं इन्द्र धनुष आकार नाना भाँती।

निस्फुकी भएर खेल्नु, हाँस्नु र रमाउनु अनि साथीभाइसँगै रमाउँदै स्कूल गएर केही सिक्न पाउनु नै बालअधिकार हो र बालापनको विशेषता हो। तर, गरिवी र अभावमा बाँचेका परिवारका बालबालिकालाई त्यस्तो अवसर कहाँ जुद्ध र ! त्यस्तो अवसरबाट वञ्चित बालबालिकाको मनोभावलाई व्यक्त गरिएका गीतले मन छुन्छन्। जस्तै :

सबै पढ्न गएछन्, जान्ने-सुन्ने भएछन्

म त अझै गोठमा, छैन हाँसो ओठमा

किनकिन मन यो दुखे-दुखेजस्तो छ

यो ज्यामिरे गाउँमा कुरा मात्र सस्तो छ।

राज्यको ध्यानाकर्षण गराउने उद्देश्यले लेखिएका सामाजिक रूपान्तरणकारी गीतले गरिवी र अभावमा बाँचेका बालबालिकाको आवाजलाई प्रतिनिधित्व गरेका छन्। जस्तै : 'लेकका हामी केटाकेटी...' यो गीतले देशको विकट भौगोलिक अवस्था र त्यहाँको जीवनशैलीलाई मार्मिक ढंगले प्रस्तुत गरेको छ।

संग्रहमा, बालबालिकालाई नैतिक, चरित्रवान् र राष्ट्र प्रेमको भावनाले ओतप्रोत गराई असल नागरिक बनाउने उद्देश्यले लेखिएका गीतहरू यो संग्रहमा समाेटिएका छन्।

तुलनात्मक रूपमा हेर्दा आजभन्दा ३०-४० वर्षअघि लेखिएका बालगीत र अहिलेका बालगीतमा खासै तात्त्विक भिन्नता देखिन्छ। मनोरञ्जन र उपदेश हिजोका बालगीतका उद्देश्य थिए भने आज पनि तिनै उद्देश्यले बालगीत लेखिएका छन्। यद्यपि, सूचना प्रविधिको विकास र मनोरञ्जनका साधनका विकल्पहरूको सर्वसुलभताले गर्दा अहिलेका बालगीतहरूमा मनोरञ्जनसँगै अलि बढी फराकिलो ज्ञानात्मक उपदेशहरूको बाहुल्य रहेको पाइन्छ।

यो पुस्तक गीतहरूमाफत बालबालिकालाई मनोरञ्जन प्रदान गर्न, केही उपदेश र सन्देश सम्प्रेषण गर्न, सकारात्मक सोचको विकास गर्न, पठन र सिकाइ संस्कृतिको विकास गर्न र अन्ततोगत्वा देशप्रतिको प्रेम र कर्तव्यबोध गराउन सहयोगी सिद्ध हुने छ। साथै, यो पुस्तकमा सम्पादक ढुंगानाका तर्फबाट बालगीतको इतिहासदेखि वर्तमानसम्मको व्याख्या र विश्लेषण गरिएकाले अध्ययन र अध्यापनमा सलन व्यक्तिका लागि पनि यो पुस्तक उत्तिकै उपयोगी हुने छ।

नेपाली बालगीतको सिद्धान्त, परम्परा र प्रवृत्तिको विस्तृत विश्लेषणले बालगीतका बारेमा जान्न चाहने गम्भीर पाठकका लागि पनि यो पुस्तक अतिउपयोगी हुने छ। संग्रहमा परेका बालगीतहरूको प्रवृत्ति केलाउँदै ती गीतहरूलाई जागरणमूखी भाव सम्प्रेषण, स्वाभाविक बालचरित्रको चित्रण, माटोको माया, स्वास्थ्यप्रति सजगता, कल्पनाको संसार, आख्यानतामकता, पठन संस्कृतिको जग, औपदेशिकता, प्रेरणा, प्रोत्साहन र आत्मविश्वास, जैविक वातावरण, विम्बका रूपमा बालबालिका आदि शीर्षकमा विस्तृत विश्लेषण गरिएको छ। यसले बालगीत लेख्न चाहनेहरूलाई मार्गदर्शन पनि गर्ने छ।

यति गर्हाकिलो ४०० बढी पृष्ठको बालगीतसंग्रह प्रकाशित भएको हालसम्म सम्भवतः यो नै पहिलो हो। यस हिसाबले पनि यो पुस्तक नेपाली बालगीतको क्षेत्रमा कोशेढुंगा नै साबित हुने छ भन्दा अतिशयोक्ति हुने छैन। यद्यपि, यो पुस्तकको प्रथम संस्करण ६०० प्रति मात्र छापिएको हुँदा कति बालबालिकाको हातमा यो पुस्तक पुग्छ भन्ने प्रश्नचाहिँ उठ्न सक्छ। सम्पादक, सम्बन्धित गीतकार र प्रकाशकको दराजमा थन्काउने दस्तावेजकै रूपमा मात्र यसको प्रकाशन भएको हो भने यो पुस्तकबाट बालबालिका लाभान्वित हुने सम्भावना कम देखिन्छ। यसतर्फ प्रज्ञाप्रतिष्ठानले गम्भीर ध्यान देओस्। छुटेका बालगीतकारलाई पनि समेटेर दोस्रो संस्करणमा जानु उपयुक्त हुने देखिन्छ। बालबालिकाका लागि लेखिएको पुस्तक बालबालिकासम्म पुऱ्याउने प्रवन्ध हुनु आवश्यक छ।

बालबालिकाको पहिलो रोजाइमा पर्ने साहित्य गीत नै हो भन्दा अतिशयोक्ति नहोला। बोली नै नफुटेको शिशुदेखि सामाजिकीकरणको चरणमा प्रवेश गरिसकेका बालबालिकाले जान-अन्जानमा गाउने र शब्दविना पनि आवाजले मात्र गुनगुनाउने भनेको गीत नै हो।

बाल्यकालमा जोसुकैका लागि पठनभन्दा मनोरञ्जन पहिलो प्राथमिकतामा परेको हुन्छ। मनोरञ्जनकै एक हिस्साको रूपमा गीतलाई लिन सकिन्छ। हिजोका दिनमा नानी-बाबुलाई सुताउन लोरी सुनाउने गरिन्थ्यो। अतः नानी-बाबुले कोक्रामा छेदैदेखि बालगीत सुन्न थालिसकेका हुन्छन्। टुकुटुकु हिँड्न थालेपछि, आमा तथा दिदीहरूसँगै 'ताराबाजी लैलै...' सुन्दै आफैले पनि गाउन थाल्छन्। यहीबाट गीतप्रतिको लगाव बढ्न थाल्छ, बालबालिकामा।

बालसाहित्यअन्तर्गत विशेषगरी कथा र सचित्र कथाका गुणस्तरीय पुस्तकहरू प्रशस्तै प्रकाशन भएका छन्। तर, बालबालिकाको पहिलो रोजाइमा पर्ने बालगीतसंग्रहको अभाव महसुस भइरहेको थियो। यस्तै बेलामा बालसाहित्यमा विशेषगरी बालगीतमा बालबालिकाको अभिरूचि र बालगीतसंग्रहको आवश्यकतालाई ध्यानमा राख्दै नेपाल प्रज्ञाप्रतिष्ठानको बालसाहित्य विभागले अनुसन्धान परियोजनाअन्तर्गत 'प्रज्ञा नेपाली बालगीत' संग्रह प्रकाशन गरेको छ।

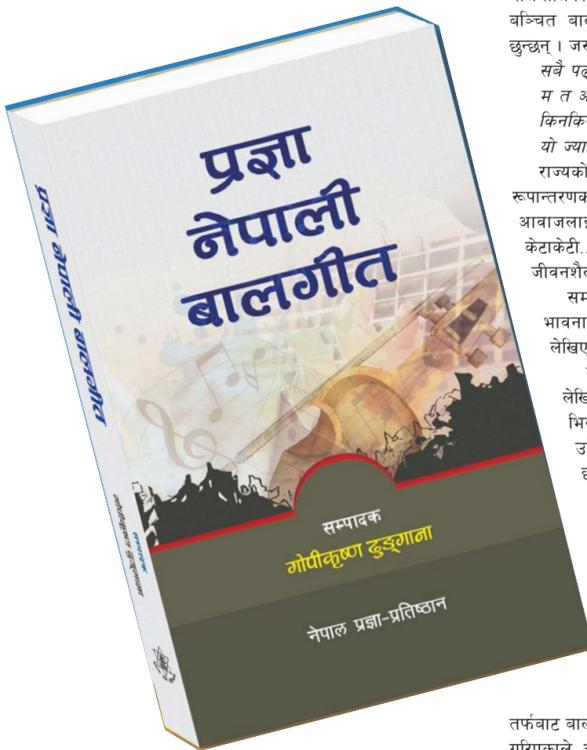
साहित्य एवं संचार क्षेत्रमा अझै दशकभन्दा बढी समय खर्चिएका सर्जक एवं अनुसन्धानकर्ता गोपीकृष्ण ढुंगानाको सम्पादनमा प्रकाशित यो संग्रहमा १५९ नयाँ तथा पुराना गीतकारका ३९८ बालगीत संगसंगै एक समय रेडियो नेपालको बाल कार्यक्रममा बच्ने ५६ वटा छानिएका उत्कृष्ट एवं लोकप्रिय बालगीतहरू संगृहीत छन्।

रेडियो नेपालको बाल कार्यक्रमका तत्कालीन संचालक, बालबालिकाका प्रिय दाइ वासुदेव मुनालको 'आऊ मेरा प्यारा-प्यारा भाइबहिनी हो, रेडियो नजिक आऊ' भन्ने बालप्रिय आवाजसँगै सुरु हुने त्यो बाल कार्यक्रममा अन्य बालोपयोगी सामग्री, जो बालबालिकालाई मनपर्ने र निकै उपदेशात्मक अनि सन्देशमूलक हुन्थे, तीमध्ये बालबालिकाको फर्माइससहित अलि धेरै नै बच्ने गीतहरूचाहिँ 'कहाँ जाने कहाँ जाने पुतलीका हुल, जताजता फुलेका छन् मीठा-मीठा फूल'; 'म धेरै सानो छु, मेरो मुटु सानो छ, यो सानो मुटुमा विशाल देश छ'; 'ढिकी च्याउँ ढिकी च्याउँ गर्दै ढिकी च्याउँ, नाच्दै आयो खरायो आऊ न हेर्न जाऊँ'; 'पापा ल्याएँ चाचा ल्याएँ पापा ल्याएँ-ल्याएँ, छानी मैर्या छानु लाजा पापा ल्याएँ-ल्याएँ'; 'दुई एकान दुई, दुई दुना चार, पढ-पढ नानी हो भई होसियार'; 'तीखा काँडाको बीचमा गुलाफ फुलेको हेर, जस्तै दुःख परे पनि पिर नलेऊ भनेर' आदि प्रमुख थिए।

'दुई एकान दुई...' गीतको धूनलाई बाल कार्यक्रमको सुरु र अन्त्यमा बजाउने गरिन्थ्यो। नेपाली बालगीत-संगीतको विकासमा बाल कार्यक्रमको योगदानलाई विर्सन सकिन्न। त्यसैले सायद यी सबैलाई पुस्तकले समेटेको छ।

अलि पछिचाहिँ 'मेरो गाउँ ज्यामिरे जमुनीको छोरो म, काले भन्छन् मलाई तर भन्छ गोरो म' र 'लेकका हामी केटाकेटी कुहिराँभित्र स्कूल छ, चौरालाई चराउँदै दिन बिल्छ, पढ्नु र लेख्नु मुस्किल छ' जस्ता सामाजिक चेतनामूलक गीत रेडियो र विद्यालयहरूको सांस्कृतिक कार्यक्रमहरूमा पनि विशेष रूपमा बच्ने गरेका पाइन्थ्यो।

नेपाली साहित्यमा ऐतिहासिक बालगीतदेखि वर्तमानमा लेखिएका बालमैत्री र बालप्रिय गीतहरू संग्रह गरी प्रकाशित यो बालगीतसंग्रहले गीत पठनबाट बालबालिकालाई मनोरञ्जन प्रदान गर्नुका साथै केही शिक्षा, सन्देश र उपदेश पनि दिने छन्, जुन उनीहरूको जीवनमा

'प्रज्ञा नेपाली बालगीत' संग्रहमा बालबालिकाका आफ्नै इच्छा भाव व्यक्त भएका गीतहरू समाेटिएका छन् भने केही अभिभावकका आशा र अपेक्षा भाव व्यक्त भएका गीत पनि छन्। धेरै गीत उपदेशात्मक छन्। यसो गर्नुपर्छ र उसो गर्नुपर्छ अनि यस्तो गर्न हुन्छ र उस्तो गर्न हुन्छ भनेर सामाजिक मूल्य र मान्यता सिकाउने खालका छन्। यी सायद तत्कालीन समय र समाजले दिएका उपहार हुन्।

पशुपक्षीलाई पात्र बनाएर लेखिएका गीतमा उपदेशात्मक सन्देश दिने र बालबालिकाको मनोरञ्जनसँगै उनीहरूमा नैतिक र चारित्रिक विकासका लागि अभिप्रेरित गर्ने उद्देश्य रहेको पाइन्छ।

कुनैकुनै गीत बालबालिकामा राष्ट्रियता र राष्ट्र प्रेमको भावना जगाउने उद्देश्यले लेखिएका छन्। शिक्षण-सिकाइ र साँस्कृतिक सम्बर्द्धनको उद्देश्यले लेखिएका गीत पनि छन्। कुनैकुनै गीतमा आर्थिक र सामाजिक कारणले बालबालिकाले भोग्नुपरेको अभाव, दुःख, कष्ट र पीडाका कथा पनि छन्। जस्तै :

जान पाइर्न पाठशाला, पाइर्न पढ्न लेख्न

ज्ञानरूपी उज्यालाले पाइर्न संसार देख्न

क्लम-किताव समाउने हातले वोक्छु बोरा

आज यहाँ, भोलि कहाँ छैन मेरो डेरा।

कुनैकुनै गीत बाल मनमा उठ्ने प्रश्नका उत्तरसहित लेखिएका

कविता

विपरिवर्तन

रूपक अलशकार

वर्ग संघर्षका यात्रु चिल्ला गाडी चढी हिँडे कुदे गन्तव्य विसेर सोभौ महलमा छिरे पार्टी विधान खाँदै छन् चियापत्ती बनाएर हिजोका असली नेता सिद्धिदै छन् गनाएर।

साम्राज्यवादको हड्डी भोल विस्तारवादको पुँजीवादी मुछी भात थालमा मार्क्सवादको अपान वायु चल्दै छ पार्टीको रणनीतिमा सड्किलन्छ के गरी भेल यो हाम्रो राजनीतिमा ?

हिजो संग्रामका मुट्टी मगन्ते अँजुली भए विचार वादको ओइन्ने फाटेका काँचुली भए सुनको पिंजडा किन्दा तिमी आफ्नै भयो सुगा के हो सत्य सबै जानूँ खोल नाटकका लुगा।

शक्ति जम्मा गरी कोही सत्ताको तर पौडिने थोत्रो भोला भिरी कोही सिद्धान्तपथ दौडिने एउटै बोटमा फल्छन् पोटीला चाउरे फल कस्तो विभेद हो यस्तो को माथि, को भयो तल ?

कोही कुवा वनी वस्ने कोही वग्ने नदी वनी राष्ट्रका सम्पदा छे जनु जुवा खेल्ने गनीगनी विचौलिया भएका छुन पार्टी नेतृत्व आखिरी जनाधिकारका घाती नेता हुन भन्नु के गरी ?

गजल

शान्ति शर्मा

जहाँ जम्झ पानी उहाँ जिन्दगानी छ्यो फूल सेतो सगरले विहानी

तिमीभैँ छ जादू कता लुक्छ-लुक्छ चुम्नूँ गोल चम्पा लगाऊँ सिरानी

वगैँचा सजाऊँ कुसुमका कलीले मिलनमा खुलेका अघर भायमानी

पलकमा म लेखूँ सफा नाम तिप्पो हियामा उदायो भुलेको जवानी।

श्रमिकका लागि सहयोगी पुस्तक

समीक्षा

शिव विक 'मिलन'

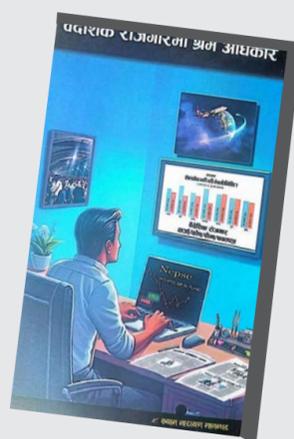
बाध्यतावश रोजगारीमा जाँदै गरेका युवाहरूका लागि 'वैदेशिक रोजगारमा श्रम अधिकार' पुस्तक निकै उपयोगी हुने देखिन्छ। यस्ता पुस्तकका सामग्रीले उनीहरूले जानुपूर्व थाहा पाउनुपर्ने कुरासँगै जाइसकेपछि के गर्ने भन्ने पनि धेरै ज्ञान दिन्छन्, जुन एक सालको तालिम बराबर नै हो...

वैदेशिक रोजगारीसँग सम्बन्धित विभिन्न संस्थाहरूमा महत्त्वपूर्ण जिम्मेवारीमा काम गरिरहेका मानन्धर वैदेशिक रोजगार अभिमुखीकरण तालिम प्रशिक्षकसमेत हुन्। उनले लामो समयदेखि नै वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकहरू, वैदेशिक रोजगार संस्था, अभिमुखीकरण संस्था र अन्य सरोकार सबैका लागि अध्ययनयोग्य उपयोगी पुस्तक प्रकाशन गर्दै आएका छन्। २०२१ सालदेखि हालसम्म १९औँ संस्करणका रूपमा

वैदेशिक रोजगारमा श्रम अधिकार' नियमित प्रकाशन गर्दै आएका हुन्।

पुस्तक लेखनका अतिरिक्त लेखक मानन्धरले विभिन्न राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाहरू र अनलाइन मिडियाहरूमा आफ्नो कार्यक्षेत्रका बारेमा समय सापेक्ष विचार सम्प्रेषण गर्दै आएका छन्। आगामी दिनहरूमा पनि उनको कलमले निखारता पाइरहोस् भन्ने हाम्रो श्रमकामना पनि छ। १९औँ संस्करणका रूपमा प्रकाशित

पुस्तकमा समग्र वैदेशिक रोजगारका सबै क्षेत्रलाई सन्तुलित ढंगले विश्लेषण गरी तथ्यांकहरूको संयोजन गरिएको पाइन्छ। वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकहरूका सूचनाको हक र अधिकारलाई केन्द्रमा राखेर प्रकाशित यो पुस्तकभित्रका सबै सामग्रीहरू अध्ययनयोग्य मात्र छैनन्, निकै उपयोगी पनि देखिन्छन्।

देशगत परिचयहरू समाेटिएको यो पुस्तकमा हरेक संस्करणमा परिमार्जित वा थप विवरणहरू समेट्दै प्रकाशन भइरहेका छन्। वैदेशिक रोजगार ऐन तथा नियमावलीहरूको सक्षिप्त विवरण, वैदेशिक रोजगारसँग सरोकार निकायहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार, कामदारहरूको सूचनाका हकमा वीमा, विप्रेषण, कल्याणकारी कोष, सामाजिक सुरक्षा कोष, शेयर बजारसम्बन्धी सूचीका विषयवस्तुहरू

निकै नै उपयोगी छन्। सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण पक्ष वैदेशिक रोजगारका हकमा प्रयोगमा आउने निवेदनका ढाँचाहरूको अनुसूचीहरू अनिवार्य बुझ्ने पर्ने खालका छन्।

वैदेशिक रोजगारीमा जाने अधिकांश युवाहरू धेरै कुरामा अनभिज्ञ रहेका पाइन्छन्। बाध्यतावश रोजगारीमा जाँदै गरेका युवाहरूका लागि यस्ता पुस्तक निकै उपयोगी हुने देखिन्छ। यस्ता पुस्तकका सामग्रीले उनीहरूले जानुपूर्व थाहा पाउनुपर्ने कुरासँगै जाइसकेपछि के गर्ने भन्ने पनि धेरै ज्ञान दिन्छन्, जुन एक खालको तालिम बराबर नै हो। वैदेशिक रोजगारका क्षेत्रमा यस्ता अध्ययन उपयोगी पुस्तकहरू कमै छन्। राज्यले पनि यस्ता प्रकाशनहरूलाई प्रोत्साहन गर्दै वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकहरूको अधिकार सुरक्षित गर्नुपर्ने अवस्था छ।

समानिकरणको अनुदान नपठाउँदा प्रदेशलाई आर्थिक भार

सुर भुसाल/मध्याह्न
भाजुबाँडे, २५ माघ

लुम्बिनी प्रदेशका मुख्यमन्त्री चेतनारायण आचार्यले संघीय सरकारले गत वर्ष समानीकरणको अनुदान रकम नपठाउँदा प्रदेश सरकारलाई आर्थिक भार थपिएको बताएका छन्। प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले सात वटै प्रदेशका मुख्यमन्त्रीहरूसँग गरेको भर्चुअल बैठकमा लुम्बिनी प्रदेशको तर्फबाट सम्बोधन गर्दै मुख्यमन्त्री आचार्यले समानीकरणको अनुदान रकम प्राप्त नहुँदा प्रदेश सरकारलाई दुई अर्ब बढी आर्थिक दायित्व थपिएको दाखिती भुक्तानी गर्ने अवस्था नभएको बताए।

अहिले थपिएको दायित्व भुक्तानी गर्न असाजिलो भएको भन्दै संघीय सरकारको उनले ध्यानाकर्षण गराए। 'गत वर्षको दायित्व प्रदेशमा थपिएको छ। समानीकरण अनुदानको बजेट नआउँदा प्रदेशलाई आर्थिक दायित्व थपियो' उनले भने 'यस बारेमा संघीय सरकारले पुनर्विचार गरेर सम्बोधन गरेमा सहज हुने थियो। अहिले काम सम्पन्न योजनाको पैसा तिर्न सक्ने अवस्था छैन।'

लुम्बिनी प्रदेशमा संघीय सरकारबाट हस्तान्तरण भएका ठेक्का आयोजनामा

चालु आर्थिक वर्षमा संघीय सरकारले बजेट विनियोजन नगर्दा समस्या परेको समेत भन्दै ओलीको ध्यानाकर्षण गराए। सडक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय अन्तर्गत १० वटा आयोजनामा बजेट नहुँदा कार्यान्वयन गर्न समस्या परेको मुख्यमन्त्रीको गुनासो छ।

खानेपानी आयोजनाहरूमा पनि आवश्यक भन्दा थोरै बजेट हुँदा अन्तिम चरणमा पुगेका आयोजनाहरूलाई समेत

सम्पन्न गर्न चुनौती थपिएको मुख्यमन्त्री आचार्यले गुनासो गरे।

प्रदेशमा संघीय सरकारमार्फत सञ्चालन भएका पूर्वाधार अन्तर्गत सडक तथा सिंचाइ आयोजनाको गति बढाउन र समयमा सम्पन्न गर्नेतर्फ उनले जोड दिए।

प्रदेश सरकारले चार वटा आयोजनालाई प्रदेश गौरवको आयोजनाको रूपमा अधि बढाएको, कामहरूले

गति लिएको मुख्यमन्त्री आचार्यले प्रधानमन्त्रीलाई जानकारी गराए।

भौतिक प्रगतीको आधारमा भुक्तानी गर्न बजेट अभाव रहेको भन्दै स्रोत सुनिश्चितताको लागि आग्रह गरेका थिए। प्रदेशमा सबै वालीको लागि २ लाख ५५ हजार मेट्रिक टन रासायनिक मल आवश्यक पर्ने भएपनि वार्षिक ९६ हजार मेट्रिक टनको आधारमा प्राप्त हुने गरेको, रासायनिक मल आवश्यकताको आधारमा किसानलाई उपलब्ध गराउन नसकिएको, वितरण प्रक्रियालाई सहज बनाउन उनले आग्रह गरे।

प्रदेश सरकारले सुशासन, पारदर्शिता र भ्रष्टाचार अन्त्यका लागि नीतिगत सुधार गरेर कार्यसम्पादन गरिरहेको, फजुल खर्च कटौतीलाई प्राथमिकतामा राखेको उनले जानकारी गराए। पूर्व विधिगत व्यक्तिलाई दश वर्षसम्म सुविधा दिने निर्णय वर्तमान सरकारले खारेज गरेको, पाँच वर्ष भ्रष्टाचारविरोधको रणनीतिक योजना कार्यान्वयनमा लगेको, मुख्यमन्त्री, मन्त्रिहरूलाई आचारसंहिताको कसिमा राखेको जस्ता महत्वपूर्ण निर्णयहरू गरेको बारेमा समेत जानकारी गराएको मुख्यमन्त्रीका स्वकीय सचिव कुसल भुसालले जानकारी दिए।

अपराध नियन्त्रणविरुद्ध कठोर रूपमा प्रस्तुत हुन निर्देशन

सुर्यप्रसाद भुसाल/मध्याह्न
अर्घाखाँची, २५ माघ

लुम्बिनी प्रदेश प्रहरी प्रमुख प्रहरी नायब महानिरीक्षक (डीआइजी) दानबहादुर कार्कीले गुण्डागर्दी चोरी, निकासी, जुवातास, हिंसा लगायतका गलत कामविरुद्ध प्रहरी कठोर रूपमा प्रस्तुत हुने बताएका छन्।

शुक्रवार जिल्ला प्रहरी कार्यालय अर्घाखाँचीको मातहत बल्कोटमा निर्माण सम्पन्न भएको बल्कोट प्रहरी चौकीको भवन उद्घाटन गर्दै उनले समाजमा हुने खराब क्रियाकलापको अन्त्य गर्नका लागि नेपाल प्रहरी कठोर बनेर काम गर्ने बताए।

प्रहरी नायब महानिरीक्षक कार्कीले नियम कानून विपरीतका कार्यमा प्रहरी संगठन शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरेकोले सोही अनुरूप काम गर्नुपर्नेमा जोड दिए। 'प्रहरी राम्रो मात्रै काम गर्नका लागि हो, नराप्ति गर्ने छुट कसैलाई छैन' उनले भने। लुम्बिनी प्रदेश प्रहरी प्रमुख कार्कीले समुदाय-प्रहरी साझेदारी कार्य क्रममार्फत् सबै तहका नागरिक समुदायसँग सहकार्य गरी विकासका गतिविधिलाई सहयोग गर्ने नेपाल प्रहरीको उद्देश्य रहेको स्पष्ट गरे।

समुदाय-प्रहरी साझेदारी अन्तर्गतको सहकार्यमा सुरक्षा लगायतका विभिन्न जनचेतनामूलक कार्यहरूमार्फत शान्ति सुरक्षा कायम गरी सुरक्षित समाजको निर्माण गरी विकासका गतिविधिमा समेत सहयोग गर्ने नेपाल प्रहरीको

उद्देश्यलाई सबै पक्षबाट सहयोगको अपेक्षा गरिएको कार्कीले बताए। नयाँ भवनबाट सम्पादन हुने प्रहरी कार्य पनि थप ऊर्जामय, नवीन सोच र उच्चस्तरको हुनुपर्ने चर्चा गर्दै नागरिकको सुरक्षामा अग्र बढी मेहनत र व्यावसायिकताको साथ प्रस्तुत हुनुपर्ने कार्कीले बताए।

नागरिकमैत्री, सेवामुखी भावका साथ सम्पूर्ण स्थानीयवासीहरूले भय र त्रासरहित वातावरणमा आ-आफ्नो दैनिक क्रियाकलाप, उद्योग, व्यापार, रोजगार तथा व्यवसाय गर्न पाउने वातावरण निर्माणमा अहोरात्र कटिबद्ध रहन उपस्थित प्रहरी अधिकृतहरूलाई उनले निर्देशन दिए।

डीआइजी कार्कीले समाजमा अशान्ति र अराजकता फैलाउने उर्खल तथा अपराधिक समूह, सामाजिक हित विपरीतका गैरकानूनी र अनैतिक कार्य गर्नेविरुद्ध खरो रूपमा प्रस्तुत भइ कुनै किसिमको दबाव र प्रभावमा नपरी शून्य सहनशीलताका साथ कार्य सम्पादन गर्न पनि प्रहरी कर्मचारीहरूलाई निर्देशन दिए। नागरिकसँगको उचित समन्वय र सहकार्यमा कानून

विपरीतका गतिविधि नियन्त्रण गरी समाजमा प्रभावकारी शान्ति सुरक्षा व्यवस्था कायम गर्न सकिने उल्लेख गर्दै स्थानीय जनसमुदायलाई प्रहरीसँग निरन्तर समन्वय, सहकार्यको लागि उनले आग्रह समेत गरे। 'अपराध नियन्त्रण गर्ने प्रमुख भनेकै सूचना हो,' उनले भने, 'जुन सूचना नागरिकसँग हुन्छ, प्रहरीलाई सही सूचना समयमा दिएमा प्रहरीलाई अनुसन्धान गर्न सहज हुन्छ र अपराधजन्य घटना न्यूनीकरण गर्न पनि सजिलो हुन्छ।' कार्कीले अर्घाखाँची प्रहरीले अपराध नियन्त्रणमा उल्लेखनीय भूमिका खेलेको बताए।

कार्य क्रममा छत्रदेव गाउँपालिकाका अध्यक्ष चन्द्रमान श्रेष्ठ, प्रमुख जिल्ला अधिकारी बान्धुराम अर्याल, जिल्ला प्रहरी कार्यालय अर्घाखाँचीका प्रमुख चक्रबहादुर मल्ल, पत्रकार महासंघ अर्घाखाँचीका अध्यक्ष गणेश खनालले शुभकामना मन्त्र व्यक्त गरेका थिए। बल्कोटमा निर्माण कार्य सम्पादन गर्ने पनि प्रहरी चौकी २ करोड ९२ लाखको लागतमा रजिन्तर रजिन कन्स्ट्रक्सनले निर्माण सम्पन्न गरेको थियो।

समृद्ध मुलुक निर्माण गर्ने अभियानमा लाग्न मन्त्री राणाको आग्रह

सुदूरपश्चिम/मस- परराष्ट्रमन्त्री एवं नेपाली कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य डा.आराजु राणा देउवाले पर्यटन प्रवर्द्धनका माध्यमबाट मुलुकको आर्थिक विकासमा सबै एकजुट भएर लाग्नुपर्ने बताएकी छन्। शुक्रवार धनगढीमा आयोजित नेपाली कांग्रेस कैलालीको दोस्रो जिल्ला अधिवेशनमा उनले पार्टीको नीति एवं मार्गदर्शन नबमोजिम सकारात्मक सोचसहित पार्टी संगठनमा बलियो बनाउँदै समृद्ध मुलुक निर्माण गर्ने अभियानमा लाग्न सबैलाई आग्रह गरिन्।

सामाजिक सञ्जालको दुरुपयोग

गरी 'थो देशमा केही पनि भएको छैन' भन्ने जस्ता सन्देश दिने प्रवृत्ति बढिरहेकाले त्यस्ता नकारात्मक सन्देशलाई सबैले बहिष्कार गर्दै जानुपर्ने धारणा राखिन्। उनले सामाजिक सञ्जालको सही सदुपयोग गर्दै ज्ञान, सीप र विचार आदानप्रदान गर्न सबैलाई आग्रह गरिन्। परराष्ट्रमन्त्री डा.राणाले हाम्रासको नियन्त्रणमा रहेका विपिन जोशीको रिहाइका लागि आफूले निरन्तर प्रयास गरिरहेको जानकारी दिइन्।

कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य एवं पार्टीले थालेको सयदिने अभियान

कैलाली प्रतिनिधि योगेन्द्र चौधरीले देशका जातजाति, विभिन्न वर्ग र समुदाय, भाषाभाषीका लागि कांग्रेस साफा पार्टीका रूपमा रहेको धारणा राखे। उनले कांग्रेसकै नेतृत्वमा कसैप्राथम्य र दासप्राथम्यको उन्मूलन भएको इतिहास स्मरण गरे।

उनले आगामी २०८४ को निर्वाचनमा तीनै तहमा बहुमत ल्याएर आफ्नो नीति कार्यक्रममार्फत जनताको मुहार फेर्ने अभियानमा पार्टी रहेकाले आवश्यक समन्वय र सहकार्य गर्न सम्पूर्ण पार्टी कार्यकर्तालाई आग्रह गरे।

पार्टीका जिल्ला सभापति नारायणदत्त भट्टको अध्यक्षतामा भएको समारोहमा पार्टीका केन्द्रीय सदस्य सुशीला मिश्र भट्ट, नृपबहादुर ओड, डा.रणबहादुर रावल, रामजनम चौधरी, डा.जीवन रानालगायत व्यक्तिले पार्टी संगठनका बारेमा आ-आफ्नो धारणा राखेका थिए।

अधिवेशनमा पार्टीको कार्ययोजनासहित विविध विषयमा छलफल हुने जिल्ला सचिव नृप सुनारले जानकारी दिए।

नगर प्रमुख आलमद्वारा इस्तेमाको स्थलगत अनुगमन

इस्लामाह/मध्याह्न
रौतहट, २५ माघ

रौतहट राजपुर नगरपालिकाका नगरप्रमुख डा.मोहम्मद राजिक आलमले मद्रासा महमुदियामा सञ्चालन हुन गइरहेको तीन दिने इस्तेमाको स्थल निरीक्षण गरेका छन्। अनुगमनका क्रममा नगर प्रमुख आलमले आयोजनाको तयारीबारे जानकारी लिँदै व्यवस्थापन पक्षका लागि आवश्यक निर्देशन दिएका थिए।

उक्त इस्तेमामा मधेश प्रदेश आठौँ जिल्लालगायत र स्थानीय समुदायको उल्लेख

सहभागिता रहने अपेक्षा गरिएको छ। नगरपालिकाले उचित व्यवस्थापन र सुरक्षाका उपायहरू लागू गर्न विशेष ध्यान दिने प्रतिबद्धता जनाएको छ। अनुगमनका क्रममा नगर प्रमुख आलमसँग स्थानीय अधिकारीहरू, सुरक्षाकर्मी तथा आयोजक समितिका सदस्यहरू समेत उपस्थित रहेको थियो। राजपुरमा आयोजना हुने उक्त इस्तेमा धार्मिक प्रवचन हुनेछ। नगरप्रमुख आलमले यसलाई व्यवस्थित रूपमा सम्पन्न गर्न नगरपालिका सबै रूपमा सहयोग गर्न तयार रहेको बताए।

६० प्रतिशत बढी काम सम्पन्न गरें : नगर प्रमुख साह

सत्येन्द्रप्रताप सिंह/मध्याह्न
रौतहट, २५ माघ

रौतहट गौर नगरपालिकाका प्रमुख शम्भु साहले आफ्नो कार्यकालमा ६० प्रतिशत बढी काम सम्पन्न गरिसकेको बताएका छन्। २०७९ मा ने.क.पा. एसबाट निर्वाचित मेयर साहले आफूले प्रतिबद्धता गरेअनुसारको विकास कार्यमा निरन्तरता दिइरहेको बताए।

नगरपालिकामा मठ मन्दिर, रोड, नाला, कृषि, सडक, आरसीसी एवं पिपीसी सडक ढलान, विद्यालय भवन, जेठ नागरिक सम्मान, डिजिटल कक्षा संचालन, अनलाइन कक्षा, छात्रछात्रालाई व्याग वितरण लगायतका कामहरू सम्पन्न

गरिसकेका छन्। यसै कालिन्धर प्रवेशमा गमलासहितको सौन्दर्यकरण, शिवालय पोखरी सौन्दर्यकरण, बरहवा घाटको सौन्दर्यकरण,

बरहवा भोलुंगे पुल निर्माणको काम नगरप्रमुख साहको निर्देशनमा सम्पन्न भइसकेको छ।

साथै नगरपालिकामा टूलो योजनाको रूपमा पण्डित मंगल उपध्याय बहुमुक्ती क्याम्पस गौर-२, वानेश्वर नाथ भोलुंगे पुल गौर-२, घण्टाघर गौर-५, टाउन हल गौर-२, कोल्ड स्टोर गौर-२, विवाह भवन गौर-४, विवाह भवन गौर-२, विवाह भवन गौर-८, नगर प्रवेशद्वार गौर-५, पशुसेवा केन्द्र अस्पताल गौर-१, वानेश्वर नाथ मन्दिर महादेवपट्टी पुरातात्विक स्थल प्रमाणागत गौर-२ लगायत अरु टूलो योजनाहरू ल्याउने प्रयास जारी रहेको नगरप्रमुख साहले बताए।

गण्डकीमा बने १०४ सडक पुल र ८४ भोलुङ्गे पुल

कास्की/मस- गण्डकी प्रदेश सरकार बनेयता प्रदेशभित्र १०४ सडक पुल र ८४ वटा भोलुङ्गे पुल निर्माण भएका छन्। प्रदेश सरकारको लगानीमा ती पूर्वाधार आयोजना बनेका छन्। भौतिक पूर्वाधार विकास तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालयका अनुसार सडक पुल र भोलुङ्गे पुल निर्माण प्रदेश सरकारको प्रमुख हस्तक्षेपकारी कार्यक्रम हो।

हाल ६५ वटा सडक पुल निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको र २५ वटा सडक पुलको विस्तृत लम्बाई ६७९ किमि रहेकामा हालसम्म २०० किमि सम्पन्न भएको र दुई सय २१ किमि सडक स्तरोन्नतिका क्रममा रहेको जनाइएको छ। स्थानीय तहका केन्द्र जोड्ने कूल ६०७ किमि रहेकामा हालसम्म दुई सय १९ किमि सम्पन्न भई २९६ किमि सडक स्तरोन्नति भइरहेको छ। प्रदेश स्थापना भएयता सात वर्षमा कूल ९२३ किमि कालोपत्र/ढलान र ७०० किमि सडक ग्राभल भएको छ। सडक र पुल निर्माणले सहज आवातजावत, कृषि उपजको

वजारीकरण, पर्यटन प्रवर्द्धन आदिका लागि मद्दत पुऱ्याएको छ। मन्त्रालयले राष्ट्रिय राजमार्गका बैकल्पिक सडक, एक निर्वाचन क्षेत्र-एक सडक, स्थानीय तहको केन्द्र जोड्ने, अन्तर्जिल्ला, अन्तरपालिका जोड्ने रणनीतिक महत्वका सडकलाई गौरवका आयोजनाका रूपमा अगाडि बढाएको छ। सडकको पहुँच पुगे पनि समयमा पुल निर्माण नहुँदा वर्षायामा ग्रामीण भेगको यातायात सेवा प्रभावित हुँदै आएकोमा पछिल्लो समय उक्त समस्या कम हुँदै गएको छ। पुल निर्माणले गति लिन थालेपछि प्रदेशस्तरका सडकमा बाह्रमास यातायात सञ्चालनका लागि सहजता थपिएको हो। मन्त्रालयले पुलको ठेक्का लिएर समयमा काम नगर्ने निर्माण कम्पनीलाई सचेत गराउन थालेपछि निर्माणको क्रममा रहेका पुलको कामले पनि गति लिएको छ। महाशाखा प्रमुख डा.वानियाँले निर्माणाधीन अवस्थामा रहेकामध्ये ३५ सडक पुल बहुवर्षीयमा आयोजनामा समेटिएको जानकारी दिए।

कृषि ऐन ल्याउने सरकारको तयारी

चिन्तन/मस-कृषि तथा पशुपन्छी विकासमन्त्री रामनाथ अधिकारीले सबै किसानलाई समेटेर गरी कृषि ऐन ल्याउने तयारी सरकारले गरेको बताएका छन्। प्रथम राष्ट्रिय डेरी एक्सपो २०८१ को शुक्रवार उद्घाटन गर्दै उनले सरकारले किसानको हितका लागि पहिलो पटक कृषि ऐन ल्याउन लागेको जानकारी दिए। उनले भने, 'केही दिनभित्र ऐनलाई मन्त्रिपरिषदबाट पारित गरेर संसदा लैजाने तयारी मन्त्रालयको छ।'

उनले कृषकलाई ऐनमा समावेश गर्नुपर्ने सुझाव दिनसमेत

वेचेर किसानलाई पैसा नदिने यो हुन सक्दैन।' कार्य क्रममा जिल्ला समन्वय समिति चितवनका प्रमुख नारायणप्रसाद अधिकारी, भरतपुर महानगरपालिकाका उपप्रमुख चित्रसेन अधिकारी, कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालयकी उपकुलपति शारदा थपलियालगायतले कृषि क्षेत्रले भोग्नुपरेका समस्या र समाधानमा राज्यको भूमिकाबारे बोलेका थिए।

चितवन जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी सङ्घ चितवन उद्योग संघ चितवनको संयुक्त आयोजनामा सञ्चालन गरिएको प्रथम राष्ट्रिय डेरी एक्सपो तीन दिनसम्म चल्नेछ। चितवन उद्योग संघका कार्यवाहक अध्यक्ष मदन घिमिरेले पहिलो पटक राष्ट्रिय डेरी एक्सपो गरिएकाले यसले दुग्ध उत्पादक किसानलाई फाइदा पुग्ने बताए। ७० वटा दुग्ध र दुग्धजन्य उत्पादनको प्रदर्शनी कक्ष रहेको सो एक्सपोको ५० हजार दर्शकले अवलोकन गर्ने अनुमान गरिएको छ।

प्रदेशसभामा विशेष सम्बोधनका लागि प्रधानमन्त्रीलाई निमन्त्रणा

लुम्बिनी/मस-लुम्बिनी प्रदेशसभाले प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीलाई प्रदेशसभा बैठकमा विशेष सम्बोधनका लागि निमन्त्रणा गरेको छ। आगामी फागुन ५ गते सोमवार बस्ने प्रदेशसभाको बैठकमा विशेष सम्बोधनका लागि शुक्रवार प्रधानमन्त्री ओलीलाई निमन्त्रणा गरिएको प्रदेशका मुख्यमन्त्री चेतनारायण आचार्यले जानकारी दिए।

सभामुख तुलाराम घर्ती मगरले मुख्यमन्त्री आचार्यमार्फत प्रधानमन्त्री ओलीलाई

विशेष सम्बोधनका लागि आज निमन्त्रणा गरेका हुन्। लुम्बिनी प्रदेशसभा नियमावली, २०७९ को नियम २२० को उपनियम ९२० बमोजिम निमन्त्रणा गरिएको छ। प्रधानमन्त्री ओलीले फागुन ५ गते प्रदेशसभाको बैठकलाई विशेष सम्बोधनपछि दाङको घोरालमा आयोजना हुने सभालाई सम्बोधन गर्ने र ६ गते राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको सिनेट बैठकमा सहभागी हुने कार्यक्रम तय भएको मुख्यमन्त्री आचार्यले बताए।

राष्ट्रिय गौरवका आयोजनामा २५ दशमलव ७० प्रतिशत खर्च

मध्याह्न संवाददाता
काठमाडौं, २५ माघ ।

सरकारले विकास निर्माणमाफर्कत नागरिकलाई सहज सेवा प्रदान गर्ने, आर्थिक

वृद्धि गर्ने लक्ष्यका साथ सुरु गरेका राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाको प्रगति सन्तोषजनक नभएको पाइएको छ । सरकारले सबै खालका साधन तथा स्रोत उपलब्ध गराएको

भए पनि त्यस्ता आयोजनाको प्रगति अपेक्षित हुन नसकेको पाइएको छ । कूल २७ वटा राष्ट्रिय गौरवका आयोजनामध्ये चालु आर्थिक वर्षमा १९

वटा आयोजनाका लागि जम्मा ६६ अर्ब ७५ करोड तीन लाख विनियोजन गरिएको थियो । गत पुस मसान्तसम्मको अवधिमा जम्मा १७ अर्ब १५ करोड ३२ लाख खर्च भएको छ । जस अनुसार राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाको समीक्षा अवधिमा २५ दशमलव ७० प्रतिशत खर्च भएको छ ।

आर्थिक वर्ष २०६८/६९ को सुरुमा १७ वटा राष्ट्रिय गौरवका आयोजना पहिचान गरिएका थिए । त्यसैपछि आवश्यकता र औचित्यका आधारमा क्रमगत तथा नयाँ आयोजनालाई समेत समावेश गरेको थियो । त्यस्ता आयोजनाको संख्या विस्तार गरी २७ वटा पुगेकामा सम्पन्न भइसकेका र कार्य प्रारम्भ नभएका बाहेक आर्थिक वर्ष २०८१/८२ सम्म आइपुग्दा १९ आयोजना कार्यान्वयनमा छन् ।

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाको लागि ६० अर्ब ३८ करोड ७१ लाख खर्च बजेट विनियोजन गरिएकामा ५४ अर्ब २४ करोड आठ लाख खर्च भई वित्तीय प्रगति ८९ दशमलव ८२ प्रतिशत र भौतिक प्रगति ५७ दशमलव ५० प्रतिशत भएको अर्थमन्त्रालयले जनाएको छ ।

विपन्नलाई जलविद्युत्को शेयर दिन ऊर्जामन्त्रीको सक्रियता

काठमाडौं/मस- उर्जा,

जलस्रोत तथा सिंचाइमन्त्री दीपक खड्काले जलविद्युत्को शेयरमाफर्कत गरिव तथा विपन्न नागरिकको जीवनस्तर उकास्न आवश्यक पर्ने शेयर लगायतका विषयमा सरोकारवाला निकायसँग छलफल गरेका छन् ।

भने । प्राकृतिक स्रोतमाथिको अधिकार सबैको भएकाले तल्लो वर्गको लागि सबैले सोच्नुपर्ने उनको भनाई थियो ।

स्वतन्त्र उर्जा उत्पादकहरूको संस्था (इप्यान) नेपालका अध्यक्ष गणेश कार्कीले जनताको जलविद्युत् कार्यक्रमअन्तर्गत जलविद्युत् क्षेत्रमा थुप्रै नागरिकले लगानी गर्ने वातावरण निर्माण भएको बताउँदै उक्त कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न निजी क्षेत्र तयार रहेको बताए । राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत (सिईओ) देवेन्द्रमण खनाल, नेपाल बैंक लिमिटेडका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत (सिईओ) तिलकराज पाण्डेय, कृषि विकास बैंकका निर्मित सिईओ, प्रताप सुवेदी, नेपाल बैंकर्स संघका अध्यक्ष सन्तोष कोइरालालगायतले गरिव तथा विपन्न वर्गलाई धनी बनाउनेगरी ल्याइएको उक्त कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गराउन लाग्नुपर्ने बताएका थिए ।

छलफल गरेका हुन् । उर्जामन्त्री खड्काले दिनभर काम गरेर विपन्न वर्गका छोटा टान समूहमा भाँडो नागरिकलाई लक्षित गरी सरकारले विना धितो सहूलियतपूर्ण व्याजदरमा शेयर पाउने व्यवस्था गर्न लागेकाले यसलाई कार्यान्वयन गर्न सबैको साथ र सहयोग आवश्यक रहेको बताए ।

गरिव तथा विपन्न वर्गलाई समृद्ध बनाउन नसकेसम्म हामीले कल्पना गरेजस्तो समृद्ध नेपाल निर्माण हुन सक्दैन, उक्त वर्गलाई समृद्ध बनाउन दायित्व तपाईं हामी सबैको हो, मन्त्री खड्काले

क्यान्वसमा चर्चित ब्रान्डका एआई डिभाइसमा आकर्षण

क्यान्वसमा चर्चित ब्रान्डका एआई डिभाइसमा आकर्षण

काठमाडौं/मस-

भूकृटीमण्डपमा विहीवारदेखि सुरु भएको वृहत सूचना सञ्चार प्रविधि प्रदर्शनी क्यान्वस इन्फोटेकमा नयाँ-नयाँ प्रविधिसहित सहभागी कम्पनीका स्टलमा अवलोकनकर्ताको चासो देखिएको छ । क्यान्वस इन्फोटेकलाई लक्षित गर्दै प्रदर्शनी स्थलमा विभिन्न प्रविधि कम्पनी तथा संघसंस्थाहरूले आफ्नो ब्राण्ड प्रवर्द्धनसँगै विशेष छुट र अफर घोषणा गरेका छन् । प्रदर्शनीमा इन्टरनेट सेवाप्रदायक, स्थानीय सफ्टवेयर, कम्प्युटर तथा एक्सेसरीज, आईटी ट्रेनिङ तथा इन्स्ट्रुमेन्ट, स्टार्टअप तथा इन्भेन्सन, नेटवर्किङ प्रडक्ट लगायतका स्टल रहेका छन् । एचएमसी हिक्समिले आफ्ना उत्पादनको विशेष प्रदर्शनीसँगै उपभोक्ताका लागि आकर्षक रिस्कम घोषणा गरेको छ । यसअन्तर्गत वायरलेस क्यामेरा २० प्रतिशत, हिक्समिले हरेक उत्पादनमा १५ प्रतिशत, मोनिटरमा २० प्रतिशत र यूपीएसमा १० प्रतिशत छुट दिइएको छ ।

त्यस्तै, विभिन्न कम्पनीले विश्वविख्यात नेटवर्किङ प्रडक्टहरू, वायरलेस क्यामेरा, सीसीक्यामेरा, स्मार्ट वॉर्ड तथा अन्य सेन्सुरिटी प्रडक्टहरू विशेष छुटसहित प्रदर्शनीमा राखेका छन् । क्यान्वस इन्फोटेकमा स्वदेशी सफ्टवेयर कम्पनीले आफ्ना नयाँ उत्पादन सार्वजनिक गर्नुका साथै क्यान्वस इन्फोटेक अवधिभर २० प्रतिशतसम्म छुट घोषणा गरेको छ । प्रदर्शनीमा चर्चित ब्राण्डहरूका एआईमा आधारित डिभाइसमा युवा अवलोकनकर्ताको चासो देखिएको छ । कम्पनीहरूले यी उत्पादनमा 'क्यान्वस अफर' भन्ने एआई ल्याएका छन् ।

एआईमा आधारित क्यामेरोदेखि ह्युमनाइड रोबोट र सेल्फ ड्राइभिङ कारले यसपालिको रौनकता थपेको छ । साथै, क्यान्वस इन्फोटेकमै राष्ट्रिय परिचयपत्रको लाइभ इनरोलमेन्ट सुविधा दिइएको छ । क्यान्वस इन्फोटेकमा साइबर सुरक्षा सहायता डेस्कदेखि विद्यार्थीहरूले तयार पारेका डेटा साइन्स, सेन्सर टेक्नोलोजी, आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स, नेबोटिक्स लगायतका प्रोजेक्ट राखिएका छन् । अर्कोतर्फ कम्प्युटर र एक्सेसरीज लगायतका ब्राण्डले अवलोकनकर्ता आकर्षित गर्न सोही अनुसारका छुट तथा अफर सञ्चालन गरेका छन् । यसअन्तर्गत केही कम्पनीहरूले क्यान्वस इन्फोटेकमा अवसमा ल्याएपछि, गेमिङ पीसी लगायतका प्रडक्टका लागि फ्रि सर्भिसिङ अफर ल्याएका छन् । त्यस्तै, नेपाल विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा प्रतिष्ठान (नास्टे)ले तयार पारेको सूचना प्रविधिमेथ्रि बसमा पनि अवलोकनकर्ताको आकर्षण देखिएको छ । आईटी तथा इन्जिनियरिङ विद्यार्थीका लागि लक्षित गरी यस स्मार्ट बसमा एआई कोडिङ क्याम्प समेत सञ्चालन गरिएको छ । क्यान्वस इन्फोटेकमा नेपालको नवीनतम सोच (इन्भेन्सन) र स्टार्टअपलाई प्राथमिकतामा राखिएको महासचिव चन्द्र विलास भुर्तेले बताए । १९ सय ५५ स्टलसहित सञ्चालन भइरहेको क्यान्वस इन्फोटेक सोमवारसम्म चल्ने छ ।

त्यस्तै, मर्कन्टाइल कम्प्युटर्सले एसर ब्राण्डका पछिल्ला ल्यापटप र डेस्कटपसँगै इप्यान ब्राण्डका प्रिन्टर र प्रोजेक्टरको विशेष प्रदर्शनी गरेको छ । त्यस्तै नेबुला मोबिलिटीले चार्ज सर्किट ब्याट्री नै फिर्ता गर्नेगरी गोरोरो स्कुटरमा विशेष रिस्कम राखेको छ । यसअन्तर्गत ग्राहकले काठमाडौं सहरीभित्र १ हजार किलोमिटर निःशुल्क यात्रा गर्न सक्नेछन् भने निःशुल्क ट्रेड इन्चोभका साथै लक्की ड्र अफर दिइएको छ ।

वर्ल्डलिक कन्सुमिङकेसन्सले आफ्ना ग्राहकलाई बोट एयरड्रिफ्ट १ सय ८१ प्रो र बोट स्टोन ३ सय ५२ मार्बल सिरिजमा ५० प्रतिशत छुट प्रदान गरेको छ । त्यस्तै राइड हेलिड

'सेलिब्रेटिङ फेलोसिप, जर्नी अफ इम्प्याक्ट' सम्पन्न

काठमाडौं/मस -

नविल बैंक लिमिटेडले नविल स्कूल अफ सोसल इन्टरप्रेनरिअसिप (नविल एसएसई) अन्तर्गत सञ्चालित फेलोसिप कार्यक्रमको 'सेलिब्रेटिङ फेलोसिप, जर्नी अफ इम्प्याक्ट' कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ । विहीवार कीर्तिपुर स्थित त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा आयोजित एक कार्यक्रममा फेलोसिप कार्यक्रमका दोस्रो र तेस्रो कोहर्टका सहभागीहरूलाई प्रमाणपत्रसहित विदाइ तथा चौथो कोहर्टका सहभागीहरूको स्वागत गरिएको हो ।

महत्वपूर्ण भएको धारणा व्यक्त गरे । 'यो कार्यक्रमले युवाहरूमा जागरुकता बढाउने, जागरुकता दिने मानसिकतामा परिवर्तन ल्याउनेछ,' उनले भने ।

नविल बैंकका निर्देशक निवर्तमान चौधरीले सामाजिक उद्यमशीलताको महत्त्वबारे चर्चा गर्दै फेलोसिप कार्यक्रमले विभिन्न कठिनाईका बावजुद पनि नेपाली युवालाई रोजगारदाताका रूपमा अर्ध वृद्ध परिचित गरिरहेको उल्लेख गरे । उनले कार्यक्रममा सहभागीका उत्पादनहरू क्रमशः परिष्कृत हुँदै गएकोमा खुसी व्यक्त गर्दै नेपाली उद्यमशीलतालाई विश्व बजारसम्म विस्तार गर्न सकिने सम्भावनाबारे चर्चा गरे ।

नविल बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत (सिईओ) ज्ञानेन्द्रप्रसाद हुमानाले फेलोसिप कार्यक्रमअन्तर्गतको चौथो समूहलाई स्वागत गर्दै यसअघिका तीन समूहका सहभागीले ४५ वटा उद्यम स्थापना गरी हालसम्म एक हजार दुई सयलाई रोजगारी उपलब्ध गराइरहेको जानकारी दिए । उनले प्रवासी नेपाली कामदारहरूले आर्जन गरेको सीप सदुपयोग गरी स्वदेशमै उद्यमशीलताको विकास गर्न सकिने धारणा राखे ।

त्यस अवसरमा फेलोसिप कार्यक्रमका दोस्रो र तेस्रो समूहका सदस्यलाई प्रमाणपत्र वितरण गरिएको थियो भने चौथो समूहलाई औपचारिक रूपमा स्वागत गरिएको थियो । साथै प्रशिक्षकहरूलाई योगदानको कदर गर्दै सम्मान गरिएको थियो । कार्यक्रममा फेलोहरूले आफूले उत्पादन गरेका विभिन्न सामानहरूको प्रदर्शनी तथा विक्रीका लागि २० भन्दा बढी स्टलहरू राखिएका थिए ।

कार्यक्रमका दोस्रो र तेस्रो समूहका सदस्यलाई प्रमाणपत्र वितरण गरिएको थियो भने चौथो समूहलाई औपचारिक रूपमा स्वागत गरिएको थियो । साथै प्रशिक्षकहरूलाई योगदानको कदर गर्दै सम्मान गरिएको थियो । कार्यक्रममा फेलोहरूले आफूले उत्पादन गरेका विभिन्न सामानहरूको प्रदर्शनी तथा विक्रीका लागि २० भन्दा बढी स्टलहरू राखिएका थिए ।

नविल बैंक लिमिटेडले उत्तरदायित्वअन्तर्गत नविल एसएसई कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ । यस कार्यक्रमअन्तर्गत हाल फेलोसिप प्रोग्राम र सर्टिफिकेट कोर्स सञ्चालन भइरहेका छन् । नविल एसएसई अन्तर्गत फेलोसिप र सर्टिफिकेट कोर्समाफर्त हालसम्म एक सय १७ उद्यम स्थापना भई एक हजार दुई सयभन्दा रोजगारी सृजना भइसकेको बैंकले जनाएको छ । फेलोसिप प्रोग्राम त्रिभुवन विश्वविद्यालयको स्कूल अफ म्यानेजमेन्टसँगको सहकार्यमा सञ्चालन भइरहेको छ भने सर्टिफिकेट कोर्स सातवटै प्रदेशका ११ वटा शैक्षिक संस्थाबाट नविल सेन्टर फर सोसियल इन्टरप्रेनरिअसिप स्थापना भई सञ्चालन भइरहेको छ ।

चितवन दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ र प्रभु बैंकबीच सम्झौता

काठमाडौं/मस -

चितवन जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लिमिटेड र प्रभु बैंक लिमिटेडबीच सम्झौता भएको छ । किसानलाई लक्षित गरी कर्जा प्रवाह गर्ने विषयमा दुई पक्षबीच

सम्झदारी भएको हो । सम्झदारी पत्रमा चितवन जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था लिमिटेडका अध्यक्ष किशोर बगाले र प्रभु बैंकका प्रदेश प्रमुख सांघाला श्रेष्ठले हस्ताक्षर गरे ।

चितवनको भरतपुरस्थित चितवन प्रदर्शनी केन्द्रमा शुक्रवारदेखि सुरु भएको प्रथम राष्ट्रिय प्रदर्शनीमा दुई पक्षबीच सम्झौता भएको हो । प्रदर्शनीको उद्घाटन कृषि तथा पशुपन्छी विकासमन्त्री रामनाथ अधिकारीले गरेका थिए । चितवन जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ र चितवन जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था लिमिटेडका अध्यक्ष किशोर बगाले र प्रभु बैंकका प्रदेश प्रमुख सांघाला श्रेष्ठले हस्ताक्षर गरे ।

औद्योगिक क्षेत्र सुधार गर्दै सरकार

नवलपरासी/मस -

सरकारले औद्योगिक क्षेत्रको सुधार गरिरहेको उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री दामोदर भण्डारीले बताए । नवलपरासी (वर्दघाट सुस्तापूर्व) नवलपुरको कावासोतीमा आयोजित आठौं नवलपुर महोत्सवको उद्घाटन कार्यक्रममा बोल्दै मन्त्री भण्डारीले औद्योगिक क्षेत्रमा आएको शिथिलतालाई सुधार गर्न सरकारले काम गरिरहेको बताएका हुन् । नेपालको कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उद्योग क्षेत्रको योगदानलाई कसरी बृद्धि गर्ने, स्रोत र सम्भावनालाई कसरी उपयोग गर्ने भन्ने विषयमा सरकारका गतिविधि केन्द्रित रहेको उनको भनाइ छ । मन्त्री भण्डारीले भने,

'रोजगारीका सम्भावना, साना, लघु, घरेलु उद्योगलाई अगाडि बढाउँदै उद्यमशीलता विकास गर्न सकेनौं भने हाम्रो अर्थतन्त्र उठ्न सक्दैन, त्यसैले हाम्रा उद्योग, उत्पादन र व्यावसायिकतालाई अगाडि बढाउने विषयलाई केन्द्र भागमा राखेर सरकारले आफ्नो गतिविधि बढाएको छ । वित्तीय क्षेत्रमा व्याजदर एक अंकमा फरेका बेलामा लगानी प्रवर्द्धन हुन नसकेको भन्दै सरकारले दूतमागावांगट केही कानुनहरू संशोधन गर्न लागेको उनले जानकारी दिए । उनले धौवादी फलाम खानी राष्ट्रिय गौरवको आयोजना भएकाले यसलाई सञ्चालन गर्ने विषय सरकारको प्राथमिकतामा रहेको बताए ।

विद्युतीय व्यापार विधेयकसम्बन्धी समितिको प्रतिवेदन पेस

काठमाडौं/मस -

उद्योग तथा वाणिज्य र श्रम तथा उपभोक्ता हित समितिका सभापति अब्दुल खानले 'विद्युतीय व्यापार विधेयकसम्बन्धी समिति'को प्रतिवेदन, २०८१' पेस गरेका छन् । सभापति खानले नेपालमा विद्युतीय व्यापारको माध्यमबाट वस्तु तथा सेवाको खरिदविक्री बढाउने क्रममा रहेकाले विद्युतीय माध्यमबाट हुने कारोबारलाई नियमन तथा व्यवस्थित गर्न सरकारले यो विधेयक प्रस्तुत गरेको बताए ।

विधेयकमा मुलुकमा रोजगारी सिर्जना, वस्तु तथा सेवाको सहज आपूर्ति, निर्यात प्रवर्द्धनलगायतका क्षेत्रमा विद्युतीय व्यापार अति आवश्यक भइसकेकाले यसलाई नियमन तथा अनुमनका लागि तत्काल कानून बन्न आवश्यक रहेको उल्लेख छ । सूचना प्रविधिको माध्यमबाट हुने वस्तु वा सेवाको व्यापारिक कारोबारलाई नियमन गरी व्यवस्थित र विश्वसनीय बनाउन विधेयकमा विभिन्न व्यवस्था गरिएको छ ।

नेपाल बीमक संघको अध्यक्षमा क्षेत्री

काठमाडौं/मस -

नेपाल बीमक संघको कार्यसमिति चयन भएको छ । शुक्रवार संघको सर्वसम्मत प्रकृयाद्वारा कार्यसमिति चयन भएको हो । संघको नयाँ कार्यसमितिका लागि सबैको एक्लो उम्मेदवार परेसँगै सर्वसम्मत चयन भएको हो । अध्यक्षका लागि सिद्धार्थ प्रिमियर इन्स्योरेन्सका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत (सीईओ)

वीरेन्द्र बैदवार क्षेत्री र महासचिव पदमा एनएलजी इन्स्योरेन्सका सीईओ सुनिल वल्लभ पन्त सर्वसम्मत चयन भएका हुन् । यसैगरी उपाध्यक्षमा नेको इन्स्योरेन्सका सीईओ अशोककुमार खड्का, कोषाध्यक्षमा आईजीआई यु डेन्सियल इन्स्योरेन्सका सीईओ युगेशभक्तवादे श्रेष्ठ चयन भएका हुन् ।

संघको कार्यसमितिमा नयाँ सदस्यमा हिमालयन एभरेष्ट इन्स्योरेन्सकी सीईओ अनुजु श्रेष्ठ, ड ओरिएन्टल इन्स्योरेन्सका सीईओ टोटन चक्रवर्ती र प्रभु इन्स्योरेन्सका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत चयन भएका हुन् । संघको कार्यसमितिको कार्यकाल २ वर्षको हुने व्यवस्था छ ।

UAE मा रोजगार Chenoht Employment - Sole Proprietorship LLC

संस्थापक: २०८१/१०/२५
संस्थापक: २०८१/१०/२५
संस्थापक: २०८१/१०/२५

विवरण	मासको दर	मासको दर	मासको दर
Building Labour	50	0	800
Electrician	50	0	1200

अतिरिक्त तथ्य: 30,800/-
1200, 89,900/-

अवसरवादी २०८१ फाल्गुन ३ गते (15 Feb., 2025) उद्यम प्रा. लि. को कार्यालय कोटेश्वर काठमाडौंमा हुनेछ ।

MARHABA INTERNATIONAL OVERSEAS PVT. LTD.
Koteshwor Chowk, Kathmandu, Tel: 01-5924220, 9841576232, 9808655502, 9763694020, 9801837479, Itahari: 9802757887, Email: overseasmarhaba@gmail.com

जर्सरी सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति - २०८१/१०/२६

सूचना तथा प्रशासन विभागमा दर्ता नं १०२०/२०७५-०७६ (मिति २०७५/०६/०२) मा दर्ता रहेको ब्यापारित टाउन मिडिया प्रा. लि द्वारा सञ्चालित www.forcedainik.com नामक अनलाइन पत्रिकाको दर्ता खाज्र नगिने हुने हुँदा यस अनलाइनसँग सम्बन्धित कुनै श्रमिकबीच पत्रकारको प्राथमिकता बा अन्य आर्थिक दायित्व भन्ना सूचना प्रकाशित भएको मिति (१५ दिन) भित्र यस कम्पनीको टेगाना गोपनीय नगरपालिका बढा नं ११ स्थित कम्पनीको कार्यालय वा सञ्चालकको मोबाइल नम्बर ९८२१०२२५०० वा email - forcedainik@gmail.com मा सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध छ । साथै सम्बन्धी उजुरी प्राप्त नभएमा प्रकृया अगाडि बढाउने व्यहोरा अनुरोध छ ।

काठ/दाउरा बोलपत्रद्वारा लिलाम गरीएको सूचना

प्रथम पटक सूचना प्रकाशित मिति २०८१/१०/२६

डडेल्धुरा जिल्लामा रहेका विभिन्न बमोजिमका सा.व.उ.स को वन क्षेत्रबाट आ.व. ०८१/०८२ मा उत्पादन भई तयसल्लिमा उल्लेखित घाटमाईमा राखिएको तयसल्लि बमोजिमको गोल्या काठ जे जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा आफ्नै खर्चमा उठाई लैजाँने गरी शिलवन्दी बोलपत्रद्वारा लिलाम विक्री गर्नुपर्ने भएकोले यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । ईच्छुक व्यक्ति, संघ संस्था, कर्म वा कम्पनीले यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशित भएको मितिले २५ दिन भित्र प्रत्येक लठ्को छुटा छुटा बोलपत्र खरीद गरी २२ औं दिनमा शिलवन्दी बोलपत्र दाखिला गर्न आकाश गरिन्छ । यस सम्बन्धी विस्तृत जानकारीको लागि सम्बन्धित सा.व.उ.स को कार्यालयमा सम्पर्क गर्न सकिनेछ । पूर्ण व्यहोराको सूचना सा.व.उ.स को कार्यालयको सूचना पाठौंमा टाँग गरिएको छ ।

सपथित

सि.नं.	सामुदायिक वनको नाम/टेगाना	लिलाम विक्री गरिने वन पैदावार को विवरण
	जात	गोल्या वान
		परिमाण (कु.दि.)
		घाटमाई स्थान

१	वेताल सा.व.उ.स भागेश्वर ५	सल्ला	२०४	२३७५/५१	रूपाल वगर कोट सडक
---	---------------------------	-------	-----	---------	-------------------

एकसाथ ३ चलचित्र प्रदर्शनमा

काठमाडौं/मस- शुक्रवारदेखि एकसाथ ३ चलचित्रको प्रदर्शन सुरु भएको छ। मंसिर र पुसमा निकै कम संख्यामा चलचित्र प्रदर्शन भए पनि माघको अन्तिम सातादेखि आउँदो केही महिना हरेक हप्ता २ देखि ३ चलचित्र प्रदर्शन हुने घोषणा गरिएको छ। यसै क्रममा शुक्रवारदेखि 'मम्मी', 'जुना' र 'सारंग' को प्रदर्शन सुरु भएको छ।

बाल मनोविज्ञान र मित्रताको कथा देखाइएको चलचित्र 'सारंग' लाई प्रशान्त तामाङले निर्देशन गरेका छन्। विद्यालयमा नृत्य प्रशिक्षकका रूपमा समेत कार्य गरिरहेका निर्देशक तामाङले बालबालिकाको कथालाई ठूलो पर्दामा ल्याउँदा त्यसले सकारात्मक प्रभाव छाड्ने बताए। 'चलचित्रमा एउटा परिवारमा हुने आपसी कलहले बालबालिकामा पार्ने असर, बाल्यकालमा जोडिने मित्रता र सामाजिक उत्तरदायित्वलाई चलचित्रमा समेटेका छौं,' निर्देशक तामाङले भने।

यस चलचित्रमा उत्पल भा, ऋचा शर्मा, आदित्य कार्की, सम्राट थापा, सुरज तमु, समीरमणि दीक्षितलगायत कलाकारले अभिनय गरेका छन्।

शुक्रवारदेखि नै प्रदर्शन सुरु भएको चलचित्र 'मम्मी' निरन्तरभन्दा फरक 'हरर साइकोलोजिकल-थ्रिलर' विधामा तयार गरिएको निर्देशक समर निरौलाले

जानकारी दिए। 'नियमित बनिरहेका चलचित्रभन्दा फरक प्रयास गरेका छौं। मैले केही चलचित्र र टेली शृंखलामा काम गर्दा नै सोचेको विषयलाई चलचित्रमा समेटेको छु। यो विषय नेपाली चलचित्र हेर्ने दर्शकका लागि नयाँ हुनेछ,' उनले भने।

चलचित्रमा प्रियंका कार्की, सुलक्षण भारती, दीया मास्के, समीप निरौला,

आयुषी ढकाल, जेभिस श्रेष्ठ, गीत विष्ट, घनश्याम जोशीलगायतका कलाकारले अभिनय गरेका छन्।

प्रदर्शन भइरहेको तेस्रो चलचित्र 'जुना: एक व्यथा' को निर्माण बालविवाह तथा महिला हिंसा निरुत्साहित गर्ने उद्देश्यले गरिएको निर्देशक जीवन सेज्युरीले बताए। उनले भने, 'चलचित्रको विषय हाम्रो गाउँ समाजमा देखिएकै घटनाक्रम हो। हामीले

देखाएको कथा हेरेर थोरै भए पनि सुसूचित हुनुभयो भने हामी सफल हुनेछौं। उमेर नपुग्दै विवाह भएकी चेलीले भोग्ने कथा नै चलचित्रको विषय हो।'

दीपकप्रसाद घिमिरेले निर्माण गरेको चलचित्रमा अस्मिता ढकाल, कृष्णप्रसाद धिताल, देशभक्त खनाल, रश्मी भट्ट, अनिता बस्नेत, कमल बोहोरालगायतका कलाकारले अभिनय गरेका छन्।

सय बढी शोसहित दोस्रो हप्तामा 'एक्टर : टेक वन'

काठमाडौं/मस- गत हप्ता प्रदर्शनमा आएको नेपाली चलचित्र 'एक्टर : टेक वन' उत्कृष्ट प्रतिक्रियासहित दोस्रो हप्ता प्रवेश गरेको छ। वितरण कम्पनी डीसीएनका अनुसार यस चलचित्रले दोस्रो हप्ताको पहिलो दिन शुक्रवार १ सय दुई शो प्राप्त गरेको छ। यो आँकडा दोस्रो हप्ताको लागि उत्साहजनक हो। यसको पहिलो हप्ताको व्यापारबारे भने निर्माता मौन छन्।

यति बेला यो चलचित्र नेपालबाहिरका विभिन्न देशहरूमा पनि प्रदर्शनको क्रममा रहेको छ। हाल यसको रिलिजको लागि अभिनेता प्रदिप खड्का जापान पुगेका छन्। दुई दिन अघि जापानको यसको प्रिभियर आयोजना भएको थियो, जहाँ सयौं दर्शकसँग वसेर खड्काले चलचित्र हेरे। उनी जापानका विभिन्न सहरहरूमा आयोजना हुने शोहरूमा सहभागी भई अमेरिका प्रस्थान गर्नेछन्। खड्का अमेरिकाका पनि यही चलचित्र रिलिजको लागि जान लागेका हुन्। खड्का सम्बद्ध कम्पनीले यस चलचित्रको अमेरिका र क्यानडाको वितरण अधिकार खरिद गरेको

हो। यो चलचित्र युरोपमा समेत रिलिज हुँदैछ।

दर्शकबाट यस चलचित्रको अर्को भागको पनि माग हुँदै आएको छ भने यसको क्लाइमैक्सलाई लिएर दश वर्षअघिको चलचित्र 'लुट'सँग समेत दर्शकबाट तुलना गरिएको छ। यसका निर्देशक राजन भुसालले पनि उल्लेख्य तारिफ प्राप्त गरिरहेका छन्। प्रदिप खड्काले आफूलाई भर्सेटाइल अभिनेताको रूपमा यस चलचित्रबाट पुनः प्रमाणित गरेका छन्। नव नायिका दिव्या रायमाझीलाई दर्शकले स्वागत गरेका छन् भने १० वर्षपछि चलचित्रमा देखिएका अभिनेता राजबल्लभ कोइरालालाई समेत

उल्लेख्य रूपमा मन पराइएको छ। केही वर्षको अन्तरालमा चलचित्रमा देखिएकी अभिनेत्री आना शर्माको पनि तारिफ भइरहेको छ।

यस चलचित्रमा प्रदिप, आना, दिव्या, राजबल्लभको साथमा दिव्य देव, सुशील सिटौलालगायतका कलाकारहरूको प्रमुख भूमिका रहेको छ। चलचित्रको स्क्रिप्ट आकाश बराल र राजन भुसालले लेखेका हुन्। यस अघुत फिल्म र अ मोती फिल्मको सयुक्त प्रस्तुति रहेको यो चलचित्रमा निर्माता धमन कुमार भण्डारी, क्रियेटिभ प्रोड्युसर मोती कार्की र सह-निर्माता अनीश भुसाल रहेका छन्।

गीतकार रञ्जना आइकन अवार्डबाट सम्मानित

मोडल हन्टको उपाधिका लागि भिड्दै ५० मोडल

काठमाडौं/मस- 'जोय मोडल हन्ट नेपाल २०२५'को अन्तिम प्रतिस्पर्धा शनिबार आयोजना हुँदैछ। होटल याक एण्ड यतिमा आयोजना हुने प्रतिस्पर्धा ५० प्रतियोगी उपाधिका लागि भिड्दैछन्। प्रतियोगीताको अन्तिम तयारी सकिएको आयोजक नेकस्ट मोडल्स नेपालकी कार्यकारी निर्देशक यतना पाण्डेले जानकारी दिइन्।

प्रतियोगितामा पुरुषतर्फका उपाधिका लागि १७ प्रतियोगी रहेका छन् भने महिलातर्फको

उपाधिका लागि ३३ प्रतियोगी रहेका छन्। सबै प्रतियोगी छनोट चरणको विभिन्न प्रतियोगीता पार गर्दै फाइनलमा पुगेका हुन्। फाइनल प्रतियोगीताका लागि सबै प्रतियोगीले व्यक्ति विकास, शारीरिक वनावट, न्याम्प वाक, बडी ल्यांग्वेज, फोटोसुट, एक्सप्रेसन विभिन्न प्रशिक्षणसमेत लिएका छन्।

उचित ज्ञानसहित देश तथा विदेशका प्लेटफर्ममा सजिलै अवसर पाउन सक्ने

काठमाडौं/मस- कवि, गीतकार तथा समाजसेवी रञ्जना न्यौपाने मनास्लु आइकन अवार्डबाट सम्मानित भएकी छन्। मनास्लु मिडिया प्रा. लि. द्वारा संचालित मनास्लु पोष्टको आठौं वार्षिकोत्सवको अवसरमा प्रतिनिधि सभाकी उपसभामुख इन्दिरा रानाले गीतकार न्यौपानेलाई मनास्लु आइकन अवार्डबाट सम्मानित गरेकी हुन्। पोष्टका प्रधान सम्पादक पेशामा आबद्ध गीतकार न्यौपाने समाजिक कार्यमा पनि उत्तिकै सक्रिय छिन्। कविता, गीत लेखनमा अब्बल मानिने न्यौपानेका लेख रचना विभिन्न पत्रपत्रिकामा पढ्न पाइन्छ। उनका गीतमा

स्वरुपराज आचार्य, अन्जु पन्त, विन्दु परियारलगायतका गायक गायिकाले स्वर दिएका छन्।

गीतकार न्यौपानेलाई गीत संगीतको क्षेत्रमा र शिक्षाको क्षेत्रमा पुर्याएको योगदानको कदर गर्दै उक्त सम्मान गरिएको हो। कार्यक्रममा विभिन्न क्षेत्रमा योगदान पुऱ्याएका अन्य व्यक्तिहरूलाई पनि सम्मान गरिएको थियो। मनास्लु पोष्टका प्रधान सम्पादक मनबहादुर पुनको सभापतित्वमा सम्पन्न कार्यक्रममा वरिष्ठ लोक गायक बमबहादुर कार्की, चन्द्रकला शाहलगायतका विशिष्ट व्यक्तिहरूको उपस्थिति रहेको थियो।

बोर्डले मधेशमा पटकथा लेखन तालिम सञ्चालन गर्ने

काठमाडौं/मस- चलचित्र विकास बोर्डले मधेश प्रदेशमा पटकथा लेखन तालिम सञ्चालन गर्ने भएको छ। आगामी फागुन १३ देखि १५ गतेसम्म प्रदेश राजधानी जनकपुरमा सञ्चालन हुने सो तालिममा १८ देखि ४० वर्ष उमेर समूहका २० जना युवाको सहभागिता रहनेछ।

समावेशी सिद्धान्तका आधारमा मधेश प्रदेशका आठ जिल्लाबाट प्रशिक्षार्थी छनोटका लागि बोर्डले विहीबार सात दिनको म्याद दिई आवेदन आह्वान गरेको छ। आवेदन फाराम बोर्डको वेबसाइटबाट डाउनलोड गरी इमेल ठेगानामा पठाउन सकिनेछ।

युवा चलचित्रकर्मीहरूलाई पटकथा लेखनसम्बन्धी सैद्धान्तिक एवं व्यावहारिक ज्ञान तथा सीप प्रदान गरी मधेशको मौलिक एवं यथार्थपरक कथा उजागर गर्न

तालिम सञ्चालन गर्न लागिएको बोर्डका अध्यक्ष दिनेश डिस्लेले जानकारी दिए।

उनका अनुसार मधेशको चलचित्रकर्मीलाई राष्ट्रिय मूलधारसँग जोड्ने, मातृभाषा चलचित्रको प्रवर्द्धन तथा चलचित्रकर्मीहरूको दक्षता अभिवृद्धि गर्ने लक्ष्यसहित बोर्डले मधेशमा विशेष अभियान सञ्चालनको तयारी गरेको छ। यसै

अभियानअन्तर्गत पटकथा लेखन तालिम सञ्चालन गर्न लागिएको अध्यक्ष डिस्लेले बताए।

तालिम सयोजक एवं बोर्ड सदस्य केएल बुढाथोकीले तालिमका क्रममा प्रशिक्षार्थीबाट तयार पारिएका उत्कृष्ट पाँच पटकथालाई बोर्डका माध्यमबाट पुरस्तीकरणका लागि पहल गर्ने बताए।

Palhinandan Rural Municipality Office of Municipal Executive

Kushma, Nawalparasi (Ba.Su.Pa.), Lumbini Province, Nepal

Invitation for Bids (E-Bidding Only)

(Date of Publication: 7th Feb, 2025A.D (25th Magh, 2081B.S))

Palhinandan Rural Municipality, Office of Municipal Executive, Kushman Nawalparasi now invites E-bidding only from eligible and qualified bidders for the Procurement of the following Projects.

S. N.	Contract ID	Name of Project	Estimated Amount Exclusive VAT & PS	Bid Doc Price	Bid Security Amount, NRs.	Last date of Bid Submission and Opening	Bid/Bid Security validity period
1	PNRM/NCB/WORKS/04/081/082	Ujjani Dekhi Chamantola Samma Jodane Sadak Istaranatti, Palhinandan- 04, Nawalparasi (B-S-W)	1,13,22,934.15	3,000.00	3,84,000.00	2081-11-25 (9 th March 2025) 12:00pm & 13:00pm	90/120 Days
2	PNRM/SQ/WORKS/05/081/082	Loharauli Ramashre Sahani ko Ghar Dekhi Uttar Janata ma bi bidhalaya Samma bato Nali Base Nirman,Palhinandan-4, Nawalparasi (B-S-W)	17,03,522.39	1,000.00	58,000.00	2081-11-11 (23 rd Feb 2025) 12:00pm & 13:00pm	90/120 Days
3	PNRM/SQ/MAT/06/081/082	Turiya Khola Bata Nadi Janya Padartha Nikasi IEE Anusarko Bihinan Isthana Bata,Palhinandan- 06, Nawalparasi (B-S-W)	1,21,222.08	1,000.00	3,600.00	2081-11-11 (23 rd Feb 2025) 12:00 pm & 13:00 pm	90/120 Days
4	PNRM/SQ/MAT/07/081/082	Padartha Nikasi IEE Anusarko Bihinan Isthana Bata, Palhinandan- 1, 2, 3, Nawalparasi (B-S-W)	11,33,052.48	1,000.00	33,000.00	2081-11-11 (23 rd Feb 2025) 12:00 pm & 13:00 pm	90/120 Days

Eligible bidders may visit PPMO website www.bolpatra.gov.np/egp. to obtain further information and inspect the bidding documents. Bidder should submit their bid electronically. Bidders should deposit the cost(as specified above) of bidding document in the Project's Rajaswa (revenue) account as specified below and the scanned copy (pdf format) of the Bank deposit voucher shall be uploaded by the bidder at the time of electronic submission of the bids. Information to deposit the cost of bidding document in Bank as specified below.

Information for depositing the cost of bidding document	Information for depositing the cost of Bid Security:
Name of the Bank: Nepal Bank Limited (AntarikRajaswoKhata)	Name of the Bank: Nepal Bank Limited (Dharauti Account)
Office A/C No.: 2480300001001000001	Office A/C No.: 2480300003000000001
Bank Address: Palhinandan-03,Belashpur	Bank Address: Palhinandan-03,Belashpur
Deadline of bid Submission	Date and Time of bid opening
2081-11-25 (09 th March 2025)12:00 pm	2081-11-25 (09 th March 2025) 1:00 pm

If the last date of bid purchasing, submission, opening and pre-bid meeting falls on a government holiday, then the date for the applicable event shall be extended to the next working day. In such case the validity of bid security shall be considered from the originally specified last date for bid submission. 2 Any conditions not covered so far shall be as per FAR 2056 (Latest Revision), Procurement Act 2063, and Procurement Regulation 2064. Any amendment in this notice shall be pasted on the notice board of the client's office. Letter of Intent shall be published on office's website. Palhinandan Rural Municipality,Office of Municipal Executive reserves the right to accept or reject, wholly or partly, any or all the bids without assigning any reason, whatsoever.

Chief Administrative Officer